

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema ureduštvo »Domoljub«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročna Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljub«. — Telefon 39-92

Najbistvenejša naloga katoliške akcije

Na zborovanjih ob priliki dušno pastirskih dnevor na Dunaju, 2. do 4. januarja 1935 je med drugimi poročal v svojem govoru kanonik dr. R. Blümli tudi slediće: Moderni človek, tudi kristjan, ima strašno plitve, pojme o Cerkvi. Gospodarstvenik vidi v njej samo napravo za obrambo lastninske pravice ali oviro za uresničenje komunističnega družavnega reda, socialno delaven človek jo gleda samo s socialno dobrodelnega vidika, kulturni delavec jo ocenjuje po svojih meščanskih ozirih na omiku, in celo versko čuteč človek išče v njej često le bolj ali manj dobrodošlo torišče, da uteši ondi svoje kar moč malenkostne verske potrebe. Kako redko je najti pravo pojmovanje resničnega bistva Kristusove cerkve. In kjer je plitvo pojmovanje Cerkve in nje

bistva, je temu primerno plitvo površno in zunanje tudi pojmovanje akcije Cerkve. Zato se glasi prva zahteva, ki jo naslavlja klicar Katoliške akcije v večnem Rimu na nas: Pobožno se poglobimo v skrivnosti božjega kraljestva, z vsem spoštovanjem prodirajmo v biatvo Cerkve! Cerkev Kristusova ni nikakšno v zraku viseča naprava pojmov, pravi vernik vidi v njej stvarstvo, vesoljstvo, po sv. Duhu napolnjen nov svet, ki je nastal v nasprotju s temnim, Bogu otujenim svetom, božje kraljestvo, čigar kralj je Kristus. Zato mu je Katoliška akcija v dejavnosti, ki vstaja iz nedopredeljivih globočin božjega življenja v Kristusu in se razvija in raste v borbi s silami smrti in teme:

razmer, potreb in zahteve naše banovine in njenega prebivalstva. Ker smo prepričani, da so se zbrali ti gospodje te dni zadnjic k svojemu poslu in da že ob prilikli razprave o prihodnjem proračunu ne bo o njih v dvorani banovinske palače ne duha in ne sluga, bi se mi zanje, za njih proračun in za njih razpravljanje sploh ne brigati, toda gospodje delajo račun, ki ga bo moralno plačati naše ljudstvo, in sicer precej draga plačati, saj sklepajo o znesku skoraj sto milijonov, ki jih bo morala v obliki banovinskih doklad zbrati in plačati naša majhna in po nesrečnem Uzunovič-Kramer-Pueljevem režimu gospodarsko tako upoštevana banovina.

Prvo, kar človek takoj opazi, je to, da je letosni proračun — višji nego vsi poprejšnji. Za l. 1933-34 je značil skupno 87,561.000 Din za l. 1934-35 je značil skupno 85,155.000 Din za l. 1935-36 je predviden na . 89,090.000 Din

Gospodarski položaj našega ljudstva se je zadnja leta, odkar mu je rezala krupna vdila usodo Uzunovič-Kramer-Pueljeva JNS tako strahotno poslabšal, da je prav občutno zmanjšanje vseh proračunov več kot samo ob sebi umevnih zahtev. Naše ljudstvo današnjih bremen več ne zmore. To je priznal sam sedanjeg finančnega minister in to bi moral upoštevati tudi naš banovinski svet, čeprav ni odgovoren ljudstvu, temveč samo Uzunovič-Kramer-Pueljevi JNS, ki ga je imenovala, kajti plačati bo moralo ta znesek vendar slovensko ljudstvo in ne organizacija Kramer-Pueljeva JNS za dravsko banovino. Za danes le še pripominjam, da plačuje naša banovina najvišje banovinske doklade v državi in da so te v nekaterih banovinah za več ko polovico manjše ne go pri nas.

Višina dajatve pa še ni najvažnejše. Velika razlika je namreč, če kmetiški gospodarstvo, ki ga ima na razpolago, zapira in zapleše ali pa, če kupi za ta znesek umetnih gvožil. Tudi mi bi se zato ne upirali višini proračuna, če bi bil ta znesek namenjen res ne posredno gospodarski ozdravljiti našega kmeta in obrtnika. Toda podrobnejši pogled nam kaže, da je od predvidenih 90 milijonov namenjenih:

složnemu oddelku	5,954.000	Din
upravnemu oddelku	501.000	Din
kmetijskemu oddelku	9,296.000	Din
tehničnemu oddelku	31,944.000	Din
zdravstvenemu in soc. odd.	18,204.000	Din
finančnemu oddelku	12,947.000	Din
trgov. in industr. oddelku	2,290.000	Din
za rezervne kredite	700.000	Din

Skupno torej 89,090.000 Din

Za k tem številkom bi imeli pripomati prav zelo mnogo in se bomo nauja še najbrž povrnili, a žal, da iz njih ni razvidno, koliko od tega denarja gre res za stvarne potrebe in

zminicah prejšnjega režima. Ceprav ni bilo za njegovo uveljavljenje najmanjše ovire, Uzunovič-Kramer-Pueljeva JNS vendarle ni hotela z njim na dan, ker je odklanjala vsako resnično sodelovanje ljudstva. Oblast Uzunovič-Kramer-Pueljeva JNS je bila tako absolutna, da tu ne velja prav noben izgovor. V narodni skupščini in v senatu so imeli skoraj vse mandate, so bili voditelji JNS itd. itd. in storili so nehoteno in neovirano prav vse, kar so si le izmislili. Vse, prav vse, a cesar niso hoteli, tega pa pač niso. In med temi nehotenimi stvarmi je bil tudi zakon o banovinskih samoupravah.

Tako smo prišli do tega, da po večletnem vsemogočem »delovanju« Uzunovič-Kramer-Pueljeva JNS še danes nimamo banovinske samouprave in da so se zbrali te dni v naši ljubljanski banovinski palači gospodje, ki jih ni nihče izvolil, temveč jih je prejšnji režim imenoval za baniske svetnike. Gospodje torej niso ne zastopniki ljudstva in ne njemu odgovorni, temveč so le zaupniki prejšnjega Uzunovič-Kramer-Pueljevega režima

jih je na to mesto postavil. To je prejšnji režim tudi jasno in glasno kazal, kajil je jim kdo ni bil všeč, so ga kratko in malo »razrešili« in postavili drugoga,

Ti gospodje so se torej te dni zbrali v ljubljanski banovinski palači, da razpravljajo o najglavnnejši zadevi banovine, to je o njenem proračunu. Samo ob sebi je zato umeveno, da od njih tudi ne moremo in ne smemo pričakovati, da bi bil proračun resničen izraz

RAZGLED PO SVETU

Španska uganka

Ko so na Španskem minulo leto gorele cerkve in samostani, se je vse izpravljalo: Odikod to? Ali je mogoče, da dobri španski narod vse to dela?

Sedaj prihaja polagoma na dan pogreske v življenju Španskih katoličanov. Te pogreske so bile vzrok cerkevih požarov in mučenja duhovnikov.

Voditelj španskih katoličanov Gil Robles je napisal v nekem proglašu na špansko mlinino tudi: »Jer«

»Mi hočemo, da bo javno življenje na Španskem popel krščansko. Španija je krščanska, a ni več krščanska. Najbolj nam je škodila naša zapestnost in nedelavnost, če, da je Španija itak katolička. Naslanjali smo se na ustavno uredbo, po kateri je katolička vera — vera države in naroda in pod strebo tega ustavnega paragrafa smo spali svoje trdno spanje.«

Posnemanja vredna proslava

Nedavno se je vršila na odredbo ministarskega predsednika Mussolinija tridnevna proslava na čast Italijanskim materam. V Rimu se je zbralo zlice celi Italije 94 mater, ki nosijo preverstvo v številu porodov. Z njimi so bili tudi njih otroci, v skupnem številu 916. Vsi so bili gostje vladne za tri dni in Mussolini je matere sam sprejel in jim podelil odlikovanja. Dokler so bile v Rimu, so imela prosti vstop-

nino k vsem prizetivam, za hrano in stanovanje jih je pa vladna plačala. Najmanjša število otrok, ki jih ima katera teh prvakinja, je osem, več pa jih je takih, ki jih imajo do dvanaest.

Telo potrebuje brane, da lahko živi. Tvoje sreča, Tvoj razum tudi mora živeti. Zato nujno potrebuješ dobro čitivo, katoličko čitivo.

Pretresljiv dogodek

V Korovskem Slovensku čitamo:

Nekemu našemu posestniku pa je njegov sorodnik iz kobaridskega kraja v Italiji o temo razmerah sledi: Prisli smo v čas, saj je bil takoj preganjajo danes tod Slovence kot svojedansko kristjane. V nedeljo, 16. januarja se je pri nas začel sv. misijon. S strahom smo prisluhivali, kaj bo, ker je bila slovenska pridiga prepovedana. Prvi in drugi dan sta mirno potekla, tretji dan pa smo bili zbrani ravno v hiši božji,

ko pride celo četa orožnikov, ki zastraži cerkev od zunaj nekaj orožnikov pa pride še v cerkev. Misjonar je pravkar slovensko pridigal, ko so ga med pridigo orožniki prekinili in ga pozvali, naj neha. Potem so zgrabili njega in se tri druge duhovnike, jih posadili v avtomobile in jih odpeljali neznanom. Mi ostali v cerkvi pa smo se z žalostjo razšli na vse strani. Prepovedali so tudi vsako shajanje. Smo v velikem strahu, ker so nam pobrali duhovnike, oznanjevalec sv. vere. — In ta Italija

napredovanje dotičnih panog in koliko za osebne izdatke in potnine.

In tu smo sredi vprašanja o sedanjem banovinskem proračunu. Že prvi pogled na ta proračun nam namreč dokazuje, da nimajo gospodje, ki imajo danes te stvari še v rokah, sploh nobenega programa. Tudi prvi proračun nekdajne ljubljanske oblasti je bil precešen. Kas je tega prebivalstvo tedaj še lahko piacalo, ker tedaj še ni »konsolidiralo« in osrečevala naše države nesrečna Uzunovič-Krammer-Pucičeva JNS, toda tisti veliki zneski so bili namenjeni res za pomoč v takih zadavah, ki se naravnost in v živo tečejo vsega našega ljudstva. Izvršen je bil velikopotezen načrt za obnovitev naših upravnih cest, bolnišnica je bila pred razsulom in jo je šele oblastni odbor skoraj rešil, itd. Skratka: že proračun sam je bil načrt velikopoteznega ustvarjanja delna v korist vsega ljudstva.

Pa poglejmo ta, skoraj stotmilijonski pro-

račun. Povsod visoke, marsikje mnogo, mnogo previsoke številke, a nikjer nobenega programa in nobenega resničnega in večjega ustvarjanja dela. Naše kmetijstvo in obrata na tleh, a niti ene akelje za resnično pomoč temu dvena najvažnejšima stanovoma ni videti nikjer. Razmere v ljubljanski bolnišnici bi bile primerne morda za nekdajno Turčijo, a zoper nikjet nobenega koraka za njih ozdravitev. In tako bi lahko naštevali še brez konca naprej, iz vseh področij.

Ta položaj je nevzdržen. Ničesar, prav ničesar ne pričakujemo in ne zahtevamo od gospodov, ki te dni sklepajo o banovinskem proračunu, toda njih proračun se nam zgovorno ogledalo in izpričevalo posledic režima Uzunovič-Krammer-Pucičeve JNS. Le žal, da mora plačevati račune njegove nespособnosti naše ljudstvo. Toda vsaka šola nekaj stanje, in tudi ta je naučila cele naše prihodnje rodoce mnogo, premnogo.

se imenuje katolička država, ko postopa s slovenskim ljudstvom hujše kristjani. Taka krivica ne more ostati neporavnana. Cudimo se, da istočasno prihaja iz Jugozahodnega Tirola poročila, da je vladna tamoznina orožništvo z ukazom napočila k učenju nemščine ter odredila, da morajo odslej z južnoroljskimi Nemci občevati samo še v njihovem maternem jeziku.

KATOLIŠKA CERKEV

s Drobiz. Iz Amerike javljajo, da bočka je država prekiniti svoje odnose z Mehiko in to zato, ker Mehiki ne menjajo s pregancanjem katoličanov. Če se ta vest urešniči, bo velik uspeh ameriških katoličanov, ki so že vekrat izrazili svoje sočuvstvovanje in svojo naklonjenost trpeči mehiški cerkvi. — Po zanesljivih poročilih so ruski bolješeviki doslej poobili: 31 nadškofov, 1561 duhovnikov, 16.867 sodnikov, doktorjev in drugih uradnikov, 34.585 profesorjev in dijakov, 19.000 zasebnih uradnikov, 56.340 oficirjev, 196.000 delavcev, 268.000 vojakov in mornarjev in 890.000 kmetov. Vse v imenu državstva, enakosti in svobode. — 8000 članov steje zveza katoličkih inženjerjev v Franciji. — Katoličanov v Kanadi je 4.285.000. V desetih letih so porasti za 896.000. — V katoličko Cerkev je vstopilo zadnje čase v Ameriki iz raznih protestantskih ločin: 319 protestantskih duhovnikov, 115 zdravnikov, 126 odvetnikov, 48 članov parlementa, 12 guvernerjev, 180 časnikarjev in 206 pisateljev.

AVSTRIJA

s Kancler obljublja vzorno manjšinsko pravo. Kancler Šušnik je dopisniku nekega poljskega lista izjavil o avstrijski politiki v bodoče sledete: »Vlada do danes ni zapustila politične smeri, ki jo je nakazal pokojni dr. Dollfuss. Hočemo svobodno in neodvisno državo in delamo zato na zdržljivosti vseh sil, da ojačimo gospodarski podvig. Avstrija je nedvomno znana kot nemška dežela. Male narodne manjšine na njenem ozemlju so popolnoma enakopravne in bodo v bodoče zaščitene po vzornem manjšinskem pravu. Ne bi bili dobri patrioti, če ne bi obžalovali razsula manjarije, kot realni politiki pa računamo z dejstvi, ki so podana, ter odklanjamamo vsakojake poizkuse, ki bi motili mirno sožitje sosedji. Sodelovanje držav v Podonavju ni samo možno, marveč vsem državam nujno. Avstrijska politika je politika poštene volje za mir. Upamo, da je z rimsko pogodbo dana podlaga za sodelovanje Avstrije z vsemi sosednjimi državami.«

s Korotanski drobiž. Dunaj rabi dnevno 760.000 litrov mleka. S Koroško ga dobi na dan 1000 litrov. Dežele, ki so bliže Dunaju, vnovčijo samo na mleku več kot Koroška z mlekom, živilo in prašiči. — V deželu bolnišnico v Celovcu je bilo lani sprejetih 5251

BANKA BARUCH

15 Rue Lafayette, Paris

Odpremišljena denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vsi vse bančne poslo nujnatejne
Poštni urad v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše dekovne račune:
BELGIJA: No 3064-64 Bruxelles. FRANCIA: No 1137-94 Paris. HOLANDIJA: No 1458-46 Sel Menn. LUKSEMBURG: No 8907 Luxembourg.
Na zahtevo pošljemo brezplačno naček, nakaznicno

moških in 4954 ženskih bolnikov. Umrlo jih je lani 389. V deželni porodnišnici je bilo rojenih 535 dečkov in 478 deklic, 17 parov je dvojčkov. V deželni norišnici je bilo lani 381 moških in 389 žensk. — Leseni most čez Suho pri Podgorjah je vsled poprave do 12. februarja dnevno po tričetrti ure zaprt. — 400 letnico obstoja je praznoval 27. t. m. red uršulink v Celovcu. — Pogorela je Plaznikova žaga na Obirskem. Po nesreči je zgorel 36 letni Jurij Pavlič, oče 6 nedolžnih otrok. — V Encelini vesi pri Grebu. Kloštru je pogorela Klokarjeva hišica z gospodarskim poslopjem vred. — Umrla je 47 letna Marija Juch v Kočuhi. Pred pol letom ji je umrl mož. — V celovški hiralnici je umrl 93 letni Mihail Piskernik, ki se je boril l. 1866 pod nadvojvodo Albrehtom pri Kustoci.

ITALIJA

»Pisali bomo tja, da smo zadovoljni.« Kakor čitamo v ameriškem »Obzoru«, je grozen marjejski zločin budo zadel tudi naše rojake v Julijski Benečiji. »Bol pa je tem hujša — tako pišejo iz Gorice — ker jo moramo skrivati pred našimi biriči, ki hočejo to izrabljati in nas zasledujejo ob vsakem koraku. Ljudstvo se je zatopilo samo v sebe in s težavo prenaša pritajeno posmehovanje. Ta zločin ni obsojalo samo naše ljudstvo, ampak tudi vsi pošteni Italijani, ki ne misijo s fašizmom. V tej nesreči, ki je zadeila pred vsem Jugoslavijo, so razni fašistični prvaki in sovražniki vsega, kar je slovanskega, pokazali svoje pravo lice. Tako smo zvedeli, da je znani briški zdravnik D'Otton, ko je dobil uradno obvestilo o strašnem umoru, neprevidno izrazil svoje nepopisno zadovoljstvo in veselje. Bil je uradno obveščen, da mora izobesiti zastavo na pol droga in to je tudi takoj storil ter rekel: Da, izobesili bomo zastavo, toda pisali bomo tja (v Jugoslavijo), da smo zelo zadovoljni! Med našim ljudstvom je ta mož razvijit nasilnež, na to njegovo izjavo so se zgražali tudi Italijani sami.

AMERIKA

s Razno. V Clevelandu so umrli: 49 letna Marija Jagnje, 49 letni Janez Sadar iz Drašče vasi pri Žužemberku, 63 letni Janez Jakic iz Zapotoka pri Kureščku, 55 letni Jožef Tkalič, doma nekje iz Slavonije, 60 letna Alojzija Kolenc, roj. Grum iz Dolenje Breze pri Višnji gori, 48 letna Jennie Schumer, roj. Kovacič iz St. Lovrenca nad Mariborom. — 36.000 smrtnih avtomobilskih nesreč je bilo v letu 1934 v Ameriki. — V Little Falls. je premisnula 43 letna Jožefa Miklavec, roj. Pirnat iz Bačne vasi pri Gornjem gradu. — V Franklin Kans. je umrl nagle smrti 68 letni Janez Folkar. — V Calmetu Mich. sta odšla v večnost 66 letni Peter Majerle iz Starega trga v Beli krajini in 70 letna Marija Brozovič. — V Steeltonu Pa. je zatusnil na veke oči Janez Plut iz Suhorja v Beli krajini. — V Chicagu so pokopali 59 letno Marijo Pustavrh z Vrhniko. — V Albia Iova si je vzel sam življenje Frank Rožanc z Martinjaka pri Cerknici. — Za pšučnico je umrl v Denverju Colo Anton Debelak iz Retenj pri Velikih Laščah. — Hudo se je pobil Josip Goričar, pred Pucljevo goštinstvo v Milwaukee Wis. — Ravnotam sta izdihnili: 65 letni Frank Močnik iz St. Janža v Savinjski dolini in Rozalija Grašec iz Konjic. — Na lovju se je smrtno ponesrečil Frank Pristov, bivajoč v Johnstownu Pens., doma z

Brezovice pri Ljubljani. — V Pueblo Colo je umrla Ivana Fatur, doma iz Postojne. — V Durant City Pa je preminul 38 letni Alojz Balant iz okolice Trebnjega. — V Broneghton Pa je izdihnil Janez Frelih iz Leskovice nad Škofov Loko.

ROBNE NOVICE

Bivšega nemškega cesarja Viljema II. je baje hotel zastrupiti njegov kuhar.

Tudi ženske so lahko sprejete v vse vojaške šole na Turškem.

Najstarejša zdravnica v Evropi je 96 letna Matilda Thyssen v nemškem Berlinu.

48 milijonov frankov so izgubili francoski varčevalci radi sleparij znanega Staviskija.

Prostovoljne prispevke za odkup saarskih rudnikov so začeli nabirati v Nemčiji.

Francosko fašistično stranko ustanavljajo v Franciji bivši poslanec Hennessy.

Madjarske pečujske premogovnike je kupila neka italijanska družba.

2600 oseb se je doslej izselilo iz Posaarja v južno Francijo.

Za največjega sovražnika sovjetske Rusije je bil proglašen njen bivši vojni minister Trockij.

Skoraj 66 milijard rublov (1320 milijard dinarjev) znaša sovjetski proračun za l. 1935.

80 ljudi je zmrznilo v zapadnih krajih Severne Amerike.

Italijanska vlada predlaga francoski kazenski pohod v Abesinijo.

Za predsednika avstrijske republike hočejo menda v letošnji jeseni izvoliti nadvojvodo Evgena.

Skoraj pet milijard dolarjev za razna javna dela v svrhu pobiranja brezposelnosti je odobril ameriški parlament.

Bližu 90 milijard čeških kron znašajo vloge v vseh denarnih zavodih republike.

Volivcem-županom!

Vsem našim od nekdaj zvestim in neomahljivim volivcem, ki so pri volitvi v senat dne 3. februarja polnočtevilno oddali svoj glas za našo kandidatno listo in se niso udali ne grožnjam, ne obljudbam, ne kakim drugim vplivom, izrekamo svojo najiskrenjež zahtavo:

Vi vti, ki ste se vedno držali naših načel in jih ohranili skozi vse viharje, ste naši ponost! Na vas gradimo svoje bodoče delo, ki ga prav kmalu pričnemo!

Ljubljana, dne 3. februarja 1935.
Franjo Žebot, Ivan Štrein, Martin Steblevnik

d Pri nagnenju k mašobi, protinu, sladkosećnosti izboljšuje naravna »Franz-Josefova« grenčica delovanje želodca in črevesa in trajne pospeši prebavo.

Predpustni čas — praznik pusta. Po vsem svetu je včasih pred pustom vladalo razposajeno in veselo življenje. Danes pa ni povsed tako. Na podobi vidimo, kako ponokod slave pusta.

KAJ JE NOVEGA

Stoletnica ilirskega pokreta

Pred sto leti, namreč 6. januarja 1835, je izdel dr. Ljudevit Gaj (1800–1872) prvo številko časopisa »Novine Horvatske s književno prilogo »Danica Horvatska, Slovenska y Dalmatinška«. V 10. številki pričuje pesem Antona Mihaniča pod naslovom »Horvatska Domovina«, ki je splošno znana kot »Lijepa naša domovina«. Ta pesem je postala narodna himna hrvaškega naroda. A ko je dr. Ljudevit Gaj izdal pesem »Još Hrvatska nij prospala, dok mi živimo, je zadomečia ta budinca po hribih in dolinah in pokret dr. Gaja za narodni jezik je razširil na vse strani.

Skrumni začetek je imel nepridakovani uspeh. Povsed v javnosti se je uvedel narodni hrvaški jezik, osnovana se je prvi ilirska čitalnica v Zagrebu (1838), iz katere se je razvilo

narodno hrvaško gledališče (1840) in je bil ustvarjen začetek književnega društva »Matica Hrvatska« (1842).

Že leta 1830 so sklenili, da se v Zagrebu ustanovi »Učeno društvo«, katero je 30 let pozneje odgovoril hrvaški dobrovoljni vladik dr. Jurij Strossmayer pod imenom »Jugoslovenska Akademija znanosti in umetnosti«. Dr. L. Gaj je tudi uredil pravopis hrvaškega jezika in vignal v Zagrebu ogenj rodoljuba, ki je razpiamtel vsa srca. Hrvatski narod hoče dostojno proslaviti to stolnico dr. Ljudevita Gaja.

VINA vseh vrst kupite najugodnejše
pri Centralni vinarni v Ljubljani

Kvišku srca!

Predsednik vlade g. Bogoljub Jevtić je imel preteklo soboto zvečer po radu velik govor. Najprej je poudarjal, da je naša varnost na zunaj zavarovana. Nato je sporočil sklep vlade o najetju ene milijarde dinarjev za javna dela, da se tako dvigne narodno blagostanje. Za vsa ta dela bo naša vlada izredna sredstva in ne bo naroda radi tega obremenila z novimi davki, niti ne bo iskala notranjega posojila, niti ne bo ponosnila obtoča bankovcev. — Vlada hoče dalje s primernimi ukrepi omogočiti kmetu, da bo lahko svojim obveznostim zadostil. Poleg velikih javnih del, kjer bodo našli delo siromški sloji našega naroda, bodo kmietje imeli gotove davčne plačilne oblaščave, zlasti pri zemljarinu, enako tudi olajšave pri

obrestih, ki jih morajo plačevati za posojila.

»Ves narod naj spozna,« je rekel predsednik Jevtić, »da se nahajamo v dobi novih teženj, širšega razumevanja, širših vidikov in pogledov. Staro je ne samo ono, kar je bilo predvčerajšnjem, ampak je danes staro tudi to, kar je bilo včeraj. S temi besedami je predsednik vlade g. Jevtić jasno povedal vsem in vsakomur tudi to, da je znane JNS strahovalke enkrat za vselej konec. Slovensko ljudstvo ima dosti razlogov, da se to predsednikove tako jasne in odločne izjave iz srca veseli, ker lahko mirnega srca trdimo, da se lepa gesla o državotvornosti, jugoslovanstvu, zakonitosti in pravičnosti niso nikjer tako grdo zlorabljena, kakor v slovenskem delu države.«

Spreobrnjeni generali

Poskus, da bi gotovi gospodje vpregli slovensko bojevniško gibanje v fašistični voz, se je izjavil. Ce si je že gosp. Ljotic — ki ga »Münchener neueste Nachrichten« od 21. januarja dejanskega voditelja tega gibanja — polomil nogo, lahko rečemo, da so si slovenski generali »Boja« polomili jezik. Se v prvi polovici januarja in celo še prejšnji teden so ti gospodje govorili čisto z besedami njihove okrožnice o političnem prebarvanju »Boja«. Zadnje dni pa se je veter zasukal. Člani »Boja«, ki obiskujejo posamezne generalje »Boja«, morajo slišati naravnost čudovite stvari. Predvsem pravijo, da je vsa visoka politika v naši državi že popolnoma v rokah generalov »Boja«. Oni se razgovarjajo s tem in onim, podpirajo tega in onega, so za pravice slovenskega naroda in celo za dr. Korošca. Clovek ne ve, ali je v vsem tem več zlobe ali več naivnosti. Ali ti gospodje računajo s takšno politično nerezlostjo našega človeka ali pa že vsako ceno hočejo z njim uprizoriti politično komedijo. V vsakem slučaju so v hudi zmoti.

Za presojo menenjem »Boja« je merodajno le to, kar stoji črno na belem. In črno na belem stoji, da so hoteli razcepiti našo slovensko politično moč, pa čeprav na tako naiven način. Črno na belem pa stoji v zadnji številki »Bojevega« glasila »Preloma«, da generali »Boja« misli na politično udejstvovanje niso

opustili, niti ne na politično udejstvovanje z raznimi drugimi organizacijami po državi. Čeprav je se istega dne, ko je ta številka »Preloma« izšla, neki zelo merodajen gospod pri »Boju« zatrjeval, da je vsa kombinacija z Ljoticem in drugimi padla v vodo in da ostanejo trdno ob strani slovenskega ljudstva, tega več ne verjamemo.

Naše ljudstvo, organizirano v skupinah »Boja«, bo na svojih zborovanjih znalo povediti tej gospodi, da hoče imeti opravka ne le z ljudmi čistih rok, v čemer jim ni kaj očitati, temveč predvsem tudi z ljudmi čistih namenov in odkrite besede. Naše ljudstvo je preživelno tekomp 16 let svobode preveč političnih razočaranj s strani neštetnih političnih hribolazev, da ne bi znalo ločiti, kdo je resnično z njim in kdo išče le koristi izven območja slovenskih interesov. In to ljudstvo je znalo s takimi hribolazi tudi obračunati, pa čeprav se oni skrivajo za ime dr. Korošca in skušajo tako v kalnem ribariti.

BOGOLJUB

je najlepši slovenski nabožni list s slikami v bakrotisku. Naslov: Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

OSEBNE VESTI

d 24 letnico ikoforskega posvečenja je praznoval 29. januarja v objem krogu predstojnik zagrebški nadškof dr. Bauer.

d 89 rojstni dan je obhajal v Senaturju g. svetnik Blaž Grč. Manjka mu je še par let do zelenega jubileja. Bog daž zdrave!

d Biserno poroko je obhajal te dni Jurij Kuhar s svojo ženo Marieto roj. Simončič v Budini pri Ptiju. Bog ju živi še mnogo let!

d Zlato poroko sta obhajala Lovrene in Marija Villfan z Dobrega polja pri Brezjah na Gorenjskem. Bog ju ohrani še dolgo let!

DOMACE NOVICE

d Nadomestne volitve v senat so se v nedeljo vrstile na sedežih vseh banovin. Kakor že znano, volijo senatorje drž. poslanci, banski svelovelci in župani. Za naso banovino sta bili voljeni dve listi. Na eni so kandidirali g. minister dr. Marušič ter bivša ministra dr. Kramer in Pucelj, na drugi pa bivša drž. poslanca Fr. Žebot in Strein in bivši oblastni poslanec Steblownik. Za dr. Marušičeve liste je bilo oddanih 321 glasov, za Žebotovo listo pa 86 glasov. S tem so za senatorje izvoljeni gg. dr. Marušič, dr. Kramer in Pucelj. Poslednja dva sta bila državna poslanca, dr. Kramer za Ljubljano, Pucelj pa za kočevski okraj. Sedaj morata oba poslanske mandate odstopiti svojima namesnikom. Dr. Kramerja bo nadomestoval v poslanski zbornici g. Ivan Tavčar, g. Pucelj pa kočevski Nemec dr. Hans Arko. Tako se je našim vrlim Ribničanom, Laščanom in Dobropoljem, ki žive v zibelki slovenskega jezika, po dolgih desetletjih zopet pripetito, da imajo Nemca za poslanca. Tudi Žebotova lista, ki je sicer odšla brez mandata, lahko zaznamuje v razmerah, kakršne so in ki so vsako mur znane, prav lep uspeh.

d Pred banovinsko samoupravo? Nekateri listi pišejo, da bo vlada v najkrajšem času objavila ukaz z zakonsko močjo, s katerim bo razširila področje dela banovinskih oblastev in banovinskih svetov. Poslej ne bodo več ministri resevala krajevnih in deželnih zdev, ampak pridejo te stvari v delokrog banovin. — Naj k temu pripomnimo, da je ministrski predsednik Jevtić že v svoji izjavi napovedal ta ukrep.

d Novi proračun savske banovine predvideva 194,986.000 Din izdatkov. Je za pet milijonov večji od lanskega. Določenih je tudi 500.000 Din za spomenik pokojnemu kralju Aleksandru v Zagrebu.

— Pri tolščici, protinu in sladkosenosti izboljša naravna »Franz-Josef«, grenačica delovanje želodca in črev in vztrajno pospešuje prebavo. Raziskovalci na polju zdravilstva o prebavilih zagotavljajo, da so dosegli s »Franz-Josef« vodo sijajne uspehe.

d 2000 naših divjih zajev, in sicer živil, kupi Nizozemska pri nas, da poživi svoje zajče pleme.

d Ker se inozemstvo zelo zanima za naš tobak, je uprava državnih monopolov dovolila zasaditev 20 milijonov tobakovih sadilk.

d Sma je preplavala Drava blizu Osike. Ko je prišla na drugo stran, je bila tako izmučena, da je komaj stala na nogah. Kmalu nato je poginila.

d Kdo je lahko zvaničnik finančne kontrole. Finančni minister je odredil, da se

nasprotju z uredbo za organizacijo finančne kontrole lahko sprejmejo za zvaničnike finančne kontrole tudi osebe, ki so dopolnile samo osnovno šolo, če so po podklicu mornarji (ribiči), ali pa da so odslužili kadrski rok v vojni mornarici, ali se pa izučili strojno-ljutjavničarske obrti in imajo predpisani izpit za samostojno upravljanje z motorji na bencin, benzel, petrolej ali nafto, ki se nahajajo na ludjih.

d V denarne težave je zašla hrvatska občina Petrinje. Rablji pol drugi milijon posojila.

d Filozofske društvo so ustanovili v Ljubljani. Za predsednika je izvoljen znani medrolovec dr. Veber.

d Tekme za slovansko smučarsko prvenstvo so se vrstile te dni na Pokljuki. Zmagali so Čehi, vendar pa se tekme niso zaredi slabega vremena dovršili in se bodo še nadaljevali marca meseca na Bledu. Kdo bo končni zmagovalec, bomo še videli.

d 523 razporek je bilo v letu 1932 v Jugoslaviji. Od teh 2100 pravoslavnih, 2164 muslimanskih, 402 katoliških (od mize in postelje), 224 starokatoliških, a ostale odpadejo na druge vere.

d >Deutsches Volksblatt, ki izhaja v Novem Sadu, je v Avstriji prepovedan.

d Žalostna ugotovitev. Banovinski zdravnički so na svojem zborovanju v Celju izjavili, da ne daje zdravniške zasebne služba na deli nobenega zasiška več, ker je ljudstvo popolnoma obubočano. >Krasnoč spričevalo za — gotovo državotvorno gospodo.

d Značilno za naše razmere je, da je bil v rudniku >Srbski Balkan, kjer se je pred kratkim ponesređilo 12 ruderjark, nastavljen le en rudarski strokovnjak, pa še ta je bil — Nemec.

d Okrog 40% tiskarskega delavstva Jugoslavije se nahaja ta čas med brezposelnimi.

d Prisilno varčevanje za svoje nameščence je uvedla sarajevska mestna občina. Nameščenci so prihranili že znatne vante.

d Ena šolska. V primorski banovini je bilo od osvobojenja pa do danes zgrajenih 180 novih šolskih poslopij, 77 šol se gradi, za 24 šol pa se pripravlja potrebno gradivo.

d Naši so mu pomagali. V Metkoviču je na Neretvi naseljal italijanski parnik >Gardac. Na pomoč mu je prihitela ladja >Narenta ter ga z velikimi naporji izvleklis v globljo vodo. Parnik >Gardac je že odplul v smeri proti Napoliju.

d Mesto Kotor se še dolgo bori, da bi dobilo gimnazijo. Sedaj je zetska banovina vstavila v svoj redni proračun znesek 500.000 Din kot prvi obrok za zgradbo gimnazijskega poslopja.

d Belgrajski dijaki rogovili. Skupina študentov-levičarjev se je zbarikadirala v poslopu belgrajske univerze in onemogočila študentom, da bi šli na predavanja in k izpitom. Na poziv univerzitetnih oblasti, da se morajo pokoriti na univerzi predpisanim dohodkom, se levičarji niso hoteli vdati, temveč so univerzitetno poslopje zaprli in tako onemogočili odhod tudi onim študentom, ki so se po opravkih mudili v poslopu. Ker se niso hoteli pokoriti pozivu univerzitetnega rektora, da odpro poslopje, je rektor poklical policijo, ki je naskočila univerzo in zavzemala nadstropje za nadstropjem, kjer so se levičarji zbarikadirali. Pri tem je bil ubit en dijak, več študentov in policijskih organov pa je bilo hujše in laže ranjenih. Studenti so razbili skoraj vso opravo na univerzi. Policija je končno napravila red in arretirala okrog

50 razgražačev. Do izgredov je prišlo radi tege, ker so levičarji hoteli zvedeti od rektorja, kako se godi njihovim 15 tovaršem, ki so nekje v Bosni konfinirani.

d Vsa vojaška pojasmilaz v katerikoli zadevi dobite proti malenkostnemu plačilu pri Per Franu, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Priložiti znamko za odgovor za 3 Din.

d Kmečki magazin v Ljubljani, Krekov trg 10 (nasproti Mestnega doma), Vas posreže z najboljšim blagom in najuijšimi cennimi. Obiščite to trgovino in prepricajte se!

NESREČE

d Zgorelo je novo gospodarsko poslopje, last posestnika Prekleta pod Sv. Primožem nad Kamnikom.

d Požar je uničil gospodarsko poslopje posestnika Valentina Smodeja na Pobrežju pri Mariboru.

d Stiri hiše s pripadajočimi gospodarskimi poslopji so uničili ognjeni zublji v Cirkovici pri Mariboru.

d Pri podeckavanju je padlo težko drevje na delavca Stojnška Antona iz Stojnega sela, zaposlenega v gozdu Gabrje pri Rogatu. Hude poškodbe.

d Kap je do smrti zadela osješkega župana Vladimira Malina.

d Zemlja se je vdrla v rudniku Podgorca pri Sv. Lenartu na Stajerskem ter do smrti podsula ruderjarka Petra Žižka iz Fodgorec.

d Pri ishijasu sledi na kozarec naravne >Josefovec grenčice, popite zjutraj na oréz truda izdatno iztrebljenje črevesa, izroči ugoden občutek olajšanja.

d Umrl je senator Arnautevič iz Mostarja se je pod Avstrijo posebno boril za avtonomijo bosanskih muslimanov ter bil tudi zato večkrat pregnjan in zaprt.

NOVI GROBOVI

d Hitre, hitre mine čas... V Brežicah je iztrgal neizprosna smrt družini Kušjanovičevi Mileno. — V Ovčišerjih pri Kočevju je zapustil solzno dolino posestnik in gostilničar Jožef Jaklet, župan občine Kočevje-okolica. — V Slovenjgradcu so dali v grob poštnega upravnika Franceta Eileta. — V Trstu je zapel mrtvački zvon pomorskemu kapitanu Ladislavu Ternovcu. — V Rogaški Slatini je odšla po večno plačilo Terezija Cone, posestnica. — V Trbovljah je odšel v večnost Filip Okorn, rudniški kanclist. — V Središču je zaspala v Gospoda Marija Dogša, sestra g. kanonika. — V Mariboru je umrl Karel Tratnik, zlator in pesar. — V Semeničem pri Litiji je umrl trgovec in posestnik Ivan Leskovec. — V Ljubljani so umrli: 78 letna vdova po trgovcu Apoloniju Verbijs, Marija Ločnikar, policijski nadzornik v p. Nikolaj Veberin, soproga mestnega nameščanca Antonija Arzenšek, roj. Rojina, posestnik in gostilničar An-

ton Ražem, soproga železoičarja Marija Jerina, roj. Lap, medicinac Hinko Perne, 75 letna vdova po užitniškem pazniku Marija Kajzar, roj. Rebolj, znani ljubljanski volejtrgovec z železino Franc Stupica, pisatelj dr. Franjo Zbašnik, Ana Eberl, soproga trgovskega potnika Ivanka Simnic in šivilja Franja Zupančič. — Naj počivajo v miru!

DOBRO ČTIVO

d Zakonodaja in kmel. So v naši zakonodaji zakoni in razne uredbe, ki posebno zadevajo naše podeželske gospodarje, ki kot kmelje, občinski zastopniki, župani vrše svoje delo. Velikokrat si ne vedo pomagati v raznih kazenskih, pravdnih in davčnih zadevah. Zato je prav, da spoznajo nekaj najvažnejših zakonskih predpisov: Sušec Štef. Naše finančno pravo (to so neposredni davki, državna trošarina, takse) vezana knjiga stane 100 Din; dr. Gorazd Kuše. Pravni svetovalec (ali advokat vsak sam) vezano 80 Din; Občinski zakon — Zakon o volivnih imenikih 5 Din; Zakon o tisku 16 Din; Žemljiška knjiga 3 Din; Kako si sam izračunam davek 4 Din; Zaščita kmelov v Jugoslaviji 5 Din. Vse te knjižice dobite v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

RADIO

PROGRAM RADIODONSKE ODDAJNE POSTAJE V LJUBLJANI

Vsek delavnik: 12 Plošče, 12.50 Porocila, 13 Cas in plošče. — Ceiriek, 7. februar: 18 Narodna odbrana, 18.20 Smuška ura, 18.50 Srbohrvaščina, 19.20 Cas, jedilni list, 19.30 Nac. ura, 20 Klavir, koncert, 20.45 Radijski orkester, 21.40 Cas, poročila, 22 Slov. narodne. — Petek, 8. februar: 11 Solska ura, 18 Filozof. spreho, 18.20 Radijski orkester, 18.40 Literarna ura, 19 Radijski odkester, 19.20 Cas, jedilni list, 19.30 Nac. ura, 20 Prenos iz Zagreba, 22 Cas, poročila, Radijski orkester, — Sobota, 9. februar: 18 Radijski orkester, 18.15 Aktualnosti, 18.30 Radijski orkester, 18.50 Francočina, 19.20 Cas, jedilni list, 19.30 Nac. ura, 20 Zunanji politični pregled, 20.20 Idealni smučarji, 22 Radijski orkester, — Nedelja, 10. februar: 7.30 Kmet, predavanje, 8 Plošče, 8.20 Porocila, 8.30 Komorna glasba, 9 Versko predavanje, 9.15 Prenos iz franč. cerkve, 9.45 Plošče 10 Pomoc jecljajočim, 10.20 Narodne na ploščah, 11.40 Mlad. ura, 12 Cas, Radijski orkester, 15 Plošče, 16 Operna glasba, 19.30 Nac. ura, 20 Cas, jedilni list, 20.10 Julij Betetto poje, 21.30 Cas, poročila, 21.50 Harmonika. — Ponedejek, 11. februar: 18 Zakladi na dnu morja, 18.20 Plošče, 18.40 Slovenčina, 19.10 Zdravniška ura, 19.30 Nac. ura, 20 Prenos iz Zagreba. — Torek, 12. februar: 11 Solska ura, 18 Otroški kotiček, 18.20 Pomen telesne vzgoje, 18.40 Nemščina, 19.10 Pravna ura, 19.30 Nac. ura, 20 Cas, jedilni list, 20.10 Klavirski večer, 21 Vokalni koncert, 21.30 Cas, poročila, 21.50 Radijski orkester, 22.30 Angleške plošče. — Sreda, 13. februar: 18 Plošče po zefah, 18.30 Pogovor s poslušalcem, 19.20 Cas, jedilni list, 20 Koncert konservatoristov, 21 Ga. Bernot-Golobova poje, 22 Cas, poročila, 22.15 Radijski orkester, Esperanto.

NAROČITE

>SLOVENCA na ogled! — Naslov: Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna.

II. EVHARISTIČNI KONGRES V LJUBLJANI

Ehharistični shod in župnija

Glavni pripravljalni odbor za II. evharistični kongres za Jugoslavijo se je postavil na stališče, da na kongresu ne bodo nastopale posamezne organizacije kot take, temveč bo predvsem vidna, naravna cerkvena organizacija, to je: župnije, dekanije in škofije. Pač pa so vse katoliške organizacije, kongregacije in redovi dolžni, da vse letošnje delo usmerijo v namene kongresa. Zato se prirejajo predavanja, verske vaje, zbirajo sredstva za kongres in podobno in vse to v okviru in območju župnije, dekanije, oziroma škofije.

Tista prvotna celica, iz katere naj vzklikuje gibanje in življenje za evharistični kongres, je torej zlasti župnija. In ta zahteva se popolnoma ujema s sklepi lanskega evharističnega kongresa v Mariboru, ki je med drugimi sklepni postavil glede župnije sledeče:

1. Nadnaravnvi vzgoji namenjena edinica je župnija. Župnija vodi svoje župljane k Bogu in župnijska cerkev kot bivališče Evharistije druži stare in mlade ter različne stanove v eno božjo družino. Posebno sredstvo župnijske združitve je evharistična daritev. Te naj se udeležujejo, če le mogoče, verniki z zbornim molitvijo in ljudsko-versko pjesmijo.

2. Ker je župnija najvažnejša vzgojiteljica v verskem oziru, naj ji nihče ne krati svojstvenih pravic. Župnik je zakoniti voditelj vsega versko-nravnega življenja v župniji. Predvsem vodi Katoliško akcijo in vsa cerkvena društva. Najbolj se izraža pravi duh katoliških društev v tem, kako cenijo poklicano župnijsko oblasti.

3. Z vsemi dobrimi sredstvi naj se pospešuje župnijsko skupnost. Razen redne službe naj se primereno slovesno obhajajo vsi prazniki cerkvenega leta, posebno prvi petki in prve nedelje v mesecu ter cerkveni patrociniji (tako zvane slepe nedelje). Tudi z vnanjimi slovesnostmi (krasitev, godba) ter duhovnimi prreditvami (duhovne igre) naj se poveličuje sijaj cerkvenih praznikov in božja taast.

4. Vidni izraz notranjega duhovnega življenja v župniji naj bo živahna župnijska dobrodelnost. V današnjih časih bede in brez posebnosti naj se še posebno udejstvujejo dobrodelne župnijske akcije (n. pr. v Vincencijevih konferencah).

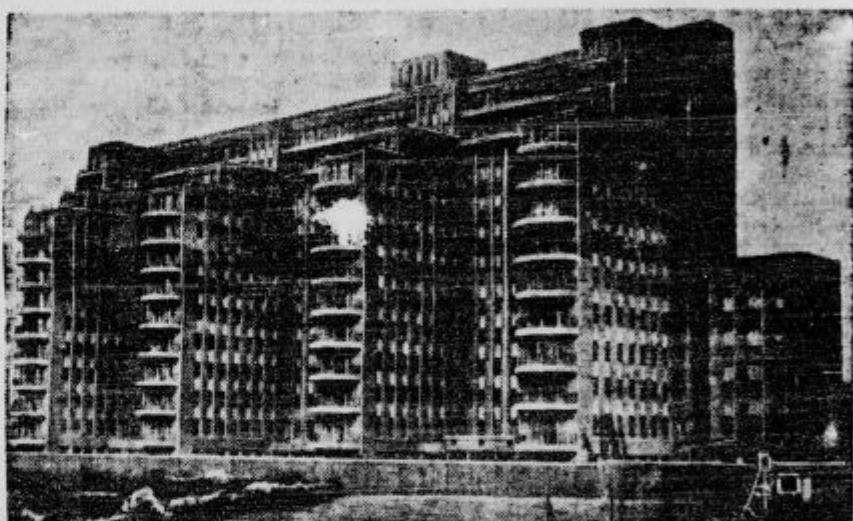
P. s. V Mariboru je izšla zanimiva knjiga *Ehharistični kongres za lavantinsko škofijo v Mariboru*, ki podrobno popisuje priprave, potek in sklepe ter veličastne manifestacije Lavantincev. Objavlja tudi vse govore, katerih tehtna vsebina bo tudi za pripravo na ljubljanski evharistični kongres marsikomu dobro došla. Knjigo toplo priporočamo.

Finančna stran kongresa

Veliko skrb povzroča Olav, priprav, odboru fin. plat kongresa. Sedanji težki gospodarski časi so res da tak, da bi malodusnež obupal ob misli, da bo naša evharistična manifestacija nujno združena tudi z velikimi stroški. A mi nočemo biti malodusni. Saj pripravljamo slavlje Njemu, ki je Kralj vseh kraljev in neskončni vladar vesolja. Kaj je primernejše, kot da mu žrtvujemo najlepše in najdragocenejše, kar po Njegovi volji imamo! Naš kongres mora biti tudi po zunanjih oblikah sijajan izraz naše nesebične ljubezni do evharističnega Kralja. Za to

sijaj je dolžan prispevati sleherni vernik, ker mora biti vse, kar bomo ob kongresnih dneh videli in doživel v Ljubljani, resnična slika pozrtvovalne ljubezni nas vseh. Pozivamo zato vse katoliško ljudstvo, da prispeva po svojih najboljših močeh za kongres. — V februarju naj župnijski pripravljalni odbori odn. preč. župnijska duhovščina izvede predvsem družinsko zbirko. Vsaka katoliška družina naj bi v februarju darovala vsaj 2 Din za potrebe kongresa. Pobiranje naj bo predhodnem pojasnil izvedeo zaupniki po posameznih vaseh na način, da obišejo sleherno družino. Ako bi bila katera družina tako siromašna, da tudi tega zneska po 2 Din ne bi zmogla, naj ponaga krščanska ljubezen sosedov. Pri pobirnju ni izvzeti nobene družine, čeprav bi morda ta ali ona ne živel v dobrih odnosajih s Cerkvio ali krščanskimi organizacijami. Evharistični kongres je manifestacija vseh katolicanov, tega tudi pri tem delu ne smemo pozabiti. Družinsko zbirko je treba v februarju zaključiti in takoj nato oddoljeti nabraní denar. — Vse gg. veroučitelje vseh šol prosimo, da čimprej izvedeo mladinski zbirko. Načelo naj bo, da naj vsak učenec odnosno učenka daruje v namene kongresa vsaj 25 par. Tudi tu naj bi bilo važno, da daruje res sle-

herui učence odn. učenka. Prosimo nadalje vse gg. župnike, da na najprimernejšo nedeljo opravijo cerkveno darovanje za kongres. — Končno pozivamo vsa katoliška društva, vse kongregacije in redove, da čimprej zberejo prispevke od svojega članstva. Ta prispevki naj bi bil nekak obvezni, da vek za evharistično leto. — Ne dvomimo, da bo tudi udužbenstvo denarnih, zavarovalnih, zadružnih in drugih gospodarskih ustanov storilo svojo dolžnost. — Vsem pa stavljamo za zgled katoličane Argentine, ki so sami za lanski svetovni evharistični kongres zbrali samo z eno zbirko 10,000,000 Din. Naj nas v naši pozrtvovalnosti ne osramoti zgled velikega prijatelja Slovencev vikarja preč. g. Teusundera iz Vestfalije, ki sporoča, da bo vsak mesec do junija daroval za naš kongres po 100 Din ter je prispevki za januar že nakazal! Ta nesebična zabljudba nemškega duhovnika sama govorja več kot vsi pozivi. — Mesec februar naj bo predvsem mesec zbiranja gmočnih darov za kongres. Le tako bo mogče pravočasno izvršiti vse zunanje priprave. Kjer pa bodo ta poziv dobili prepozno ali jim iz kaknega drugega opravljivjega razloga ni mogoče izvesti v februarju, naj storijo dolžnost za gotovo v marcu. Pri vsem tem pa seveda ne smemo pozabiti, da je bistvo kongresa v veličini naše resnicne ljubezni do presv. Reš. Telesa. Vsaka žrtev tedaj, ki jo za kongres prenesemo, bodi žrtev go, reče ljubezni! Le tedaj bo imel tudi zunanjii sijaj kongresa svoj naravnii blesk, ker bo odsev nevidne veličine naših duš.

Največjo in najbolj moderno bolnišnico Beaujon, ki stoji na periferiji francoskega glavnega mesta, so te dni slovesno izročili človekoljubnemu namenu.

Prva slika velikanskih snežnih zametov, ki so meter na debelo pokrili Severno Ameriko. Na sliki vidišmo prometno ulico v Bostonu, kjer je v zametih občelo vse polno avtomobilov.

PO DOMOVINI

Ljudsko gibanje.

(Primskovo pri Litiji.)

Bračci »Domoljub« že vede, da se Primskovo nahaja v hribih, kjer je dober zrak, zato se ljudstvo pri nas ne giblje takoj, kakor drugod. Na oni svet se je prejšnje leto preselilo samo 14 oseb. V ljubi zakonski stan pa je skočilo samo 8 parov, se tudi tu že pozna kriza. V dolino solz pa je prijokalo 22 nadežudnih državljanov. Krstov bi bilo morda še več, pa je leto prezgodaj minilo. — Sneg nam izginja. Kar prezgodaj smo se ga veselili. Sedaj pa ne bo nič s smukom. Si bomo pa krajšali čas s čitajem. Saj ima skoro vsaka hiša kak časopis. »Domoljub« prihaja k nam v 50 izvodih. Njemu zvest ob strani sledi »Bogoljub«, »Glasnik presv. Srca Jezusovega«, ki tudi častno zastopa (23 naročnikov). »Cvetje v vrtov sv. Frančiška« pa trga v Primskovčanov. Mimograde prebiramo še »Katoliške misijone«, »Slovenec« prihaja v 2 izvodih. »Odmivi iz Afrike« in »Zamorščice« pa psi naš kar urogole. Za te liste se posebno briga prednica Marijine družbe. Solski otroci prebirajo »Angelček«, ki nas obiskuje v 30 izvodih. Bi še kaj napisal, pa se bojim, da ne bi gospod uredniški vzeli škarij v roke. Nak, tega pa že ne, rajši prej neham.

Novice.

(Dvorska vas pri Vel. Lačah.)

Zadnjo nedeljo smo imeli pri nas volitve za krajevne staršino. Za Rotar Janeza je bilo oddanih 31, za nasprotnega kandidata pa 13 glasov. Tako je zmagal naš odlični pristaš dosezenji vaski načelnik. Od danes naprej je vas zoper v poštensih rokah. Isti dan smo ugotovili na krajevnem zboru tudi vse nedostatke, ter ukenrili, kaj se naj izvede v pročitju naših vasi. V naši vasi imamo krasno šolo. Imamo tudi gasete, katera imata lastni dom. Dobro bi bilo, ko bi sedaj naši možje delovali na to, da bi se zavzel za okrasitev vasi. Nepotrebni jarek po vasi naj bi se temeljito urel. Gnojnico in kapnico bo treba porabiti za polja in travnike, ne pa za namakanje naših potov, da se ne bodo

hudomušneži spodtikalii in imenovali našo vas — Blatno vas. Kako je dobro gospodaril prejšnji naš načelnik — sedanji starešina, kaže to, da ima Dvorska vas svojo katastralno mapo, vaško tehnicno in še nekaj gotovine. — Naša gospodska četa namenava prirrediti zadnjo predpustno nedeljo igro. Vabimo tudi okoličane! Dohodki so namenjeni za preuredivje gasilskega doma. V Kanadi so v ta namen nabrali okrog 60 dolarjev. — Tudi naša pitna voda do kaj slavi. Tudi tej poskrbimo zadostno ureditev, da se bomo ponašali, kaj zmore elega. — Vaščani pridno beremo »Domoljub«, pa tudi »Slovenec« dobivamo v vas. Ne samo Dvoriancem, ampak tudi drugim priporočamo: Naročite se na pošteno časopisje! — Dvorjanči! Le tako naprej! Uspeh bo sijajen.

Naš fantje.

(St. Jurij pri Grosupljem.)

Ono nedeljo so imeli naši fantje velikonočno izpraševanje. Veliko jih je prišlo. Ob tej prilikai so g. župnik ustanovnik Kat. akcije fantov. Je pri nas zelo potrebna. Marsik dober fant je vsled nepoznanja razmer pristopil k društvu, ki sicer nosi kmečko firmo, a nam kot katoličanom ne more zadostovati. Materje, skrbite, da bodo vaši sinovi zahajali v dobro druščino. Priporočajte jima, naj se priglasijo k fantovskemu odseku Kat. akcije.

Iz dolenskih Benetk.

(Kostanjevica.)

Samo enkrat jih ni bilo nič teh Benetk, pa je že prišlo vprašanje, če jih je že voda vzela. Ni jih še ne! Sedaj jih sonce greje, da je veselje. Snegu nismo že davno nič in zvončki že na vso moč pomlad oznanjajo. — V nedeljo smo zoper nekaj razvedrila. Kar zahvel je naš oder. Pa je bilo pred meseci podobno, da bo vse zima vuela. Pa je ne bol — »Domoljubovno« bralecem iz našega kraja je pa treba tudi eno povedati. To pa onim, ki bi bili radi le sbralcem zastonjkarjev. Lepo ti jo primaha pa si list vzame. Kdo ga bo pa plačal, ma-

ni nič mar. Vsaj toljko bi prišel, da bi povedal da ga še hoče imeti. Za denar, če ni drugače, se kak teden že še počaka. Kar tako jemati pa ne gre. — Zadnjic je bil v Kostanjevici požar. Lastnik hiše je bil tudi dolga »Domoljubo« naročnik, zadnje leto pa ne več. Prav zelo mu je žal, ker bi lahko potegnil lepo nagrado! Le poskrbte drugi, da Vas ravno tako ne uide. — Borci so zborovali v Brežicah. Pa smo jo tudi mi malo tja pokukali, da zvemo, kakšno bo vreme. Pa so nam lepo napovedali. Da se v politiko ne bodo vtrkali. Ce se bodo, pa nas bodo poprej o tem povprašali. S silnim odobravanjem je bila sprejeta izjava, da se bodo o tem dogovorili tudi z dr. Korošcem.

Zalostna vest.

(Ponova vas.)

Nedavno je umrla Marija Strlekar, užitkarica, stara 86 let. Zadelo jo je kap. Čelo življenje je preživel na svojem domu v skromnosti in trdem delu. Odgojila je šest otrok, ki so ji lajkali stara leta. Njeni prijatelji in rodrutki so jo v obilnem številu spremili na njeni zadnji poti. Naj v miru počiva!

Naše društvo.

(Sv. Helena.)

Novo leto, novo delo. In ravno v tem letu nas čaka mnogo dela ter notranje in zunanje pripravljenosti. Posebno za Evharistični kongres v Ljubljani se bo treba dobro pripraviti. Za kongres vlada povod veliko zanimanje. — Tudi naše Slov. kat. izobr. društvo se prav živahnogiblje. Zadnja igra »Za pravdo in srečo«, ki jo je režiral g. Janko Moder, je prav dobro izpadla. Zdaj se pa pripravlja za 10. februar Vombergerjeva ljudska igra »Voda«, ki je žela povezati toliko priznanja. Zato v nedeljo vsi »Vod« gledat!

Razno.

(Sv. Jurij pod Komonom.)

Lansko leto je bilo polno težav in bridkosti. Samo proti koncu leta smo imeli en lep teden, ko se je vršil pri nas misijon. Dva gg. misijonarja sta nam na prižnici in v spovednici vili novega življenja, okreplila našo vero in nas navdušila za krščanske vzorce. — V novem letu je kriza kar pri nas ostala, čeprav bi neznansko radi videli, da bi odražjala za deveto goro. — Zima je lepa in mila. Sneg nam ne dela

SIROTA

Janček je sam, na vsem božjem svetu čisto sam. Nekoč je imel starše, brata in dve sestri, zdaj pa nima nikogar. Leni — ali kdaj, sta se še s Tinčetom hodila kopati v Savo. Janček se ni upal kdo ve kaj daleč v vodo. Bil je plah in je dočotal rajši bolj za krajem. V penečo se vodo mu je sonce sproti natkal biserov in rvega, česar ed je začelel. Zdaj se je na valu dvignil grad, zdaj je brezela vojska kralja Matjaža po valovih, potlej je z belo tančico prebegnila vila po vodi, a nazadnje je zavabil Tinčetov glas:

»Janček, pridi rajši sem!«

Ozri se je in zagledal kje daleč moleti bračno glavo iz vode. Tedaj pa tedaj ga je zamičalo, da bi se tudi sam spustil (tjekaj). Začel je bresti, a voda se je zaganjala in valovi so šumeli:

»Bom prijet, bom prijet-jeed, bunu, prijet booommm-uuu-«

Janček je z očmi meril globino in daljino ter zavil nazaj na prod. Odondod se je zoper vodu po vodi:

»Tinče —«

Tinčeta ni bilo tudi glasu ne. Samo voda je šumela.

Janček je začel klicati, jokati, vpti in besati navkreber proti domu, a Tinčeta ni bilo nikoli več. Modrikasto in napihnjeno telo, ki so ga čez tri dni poregnili iz vode in položili na mrtvaški oder, to vendar ni bil Tinče!

In je le bil! Janček se je hal njegovih velikih oči, ki so začudenno venomer strmele na kam v praznino.

Je bilo tani? Bog vel Zinka je prišla tisti dan vsa rdeča iz sole. »Kakor pereč ogenj.« je rekla mama. Brž je morala v posteljo. Par dni za njo je Ivica. Nasrednje je moral leči tudi Janček. Vročina ga je kuhalia in ni vedel, kaj se godi z njim. Ko je minilo, se je zavzel:

»Kje sem? — Mama!«

Nekje so se nalahno odprla vrata in Janček ju zagledal obraz prijazne usmiljenke.

»Kje je Zinka?«

Usmiljenka ga je pobožala. Imel je še vedno rdeča lica.

»Kje je Ivica?«

Usmiljenka je skušala skriti obraz. Dečku se je zdelelo, da ima solze v očeh.

»Prav lepo pridon bodi, da prej ozdraviš,« je trepetal njen glas.

Ko se mu je zdravje toliko izboljšalo, da si je začel tekanja in igrč, je Janček končno izvedel, da sta ga sestrič zapustili.

»Kam sta šli?«

»K Bogu,« je usmiljenka sklenila roke.

Jančka je tičalo v prsih.

»Pojdem še jaz.«

Sestra je odikmala. On še ne more iti, ker ne sme manje zapustiti same.

Čemu ni marala Zinka ostati pri materi ali Ivici? je bil Janček žalosten. S kom naj se odtej igra?

Usmiljenka mu je prinesla slatkice. Sedla je k dečkovim posteljim in ga božala. Slatkice so se mu sprva zdele kakor pečin, tako ga je trla žalost. Šele polagoma ga je usmiljenka beseda potolažila in umirila. Dan za dnem so se mu bolj vidno vršala moči, dokler končno nizasjal tisti veseli trenutek, ko je smel iz bolnice domov.

Mati sama je prišla ponj. Mati, res, ali kakšna! Tako je bila shujšana in bleda, da bi bil Janček malone zajokal, ko je zagledal. Celo njen glas je bil medel in brez zvoka.

Sonce pozne pomladi je spotoma zoper predramilo veselje v Jančku. Včasih se je ozrl na bolnišnico, ki je samevala na ravnini za mestom, pa je zaukal od radosti, da se je srečno rešil iz tiste mrke hiše. Med vrbinjem in zelenimi lokami je hrzela Sava proti jugu. Po prisotnih brdih je že tu in tam trta nastavljala cvet. Iz vasi za mestom se je potegnila pot po trati, od koder je snuknila v senco visokih snarek in jela počasi leži navkreber. Janček je zajetno koračil z materjo, ko je spet začutil pod nogami to vijugasto hribovsko pot. Bilo mu je, kakor da mu sam dom prihaja naproti. Tod je poznal vsak grmček in slednje drevo. Od drevesa do drevesa si je meril daljo, ki se je bolj in bolj krčila. Še malo, pa ga bo z ravnice vrh hriba pozdravila očetova hiša.

»Ali so črešnje že zrele,« se je prijet materje na krilo.

»Letos jih ne bo,« je sopihala ona po strmihi. »Jih je slana vuela.«

Jančku se je zdelelo, da je ugašnilo nekaj svetlega v njem. Pol tako toplo ni več sijalo sonce in ptice so nehalo gostoleti. Povesil je ko Jima je hiša že pokazala slemem.

»Kdo zdaj pase sivko?« ga je zaskrbelo, ko Jima je hiša že pokazal slemem.

»Smo jo prodali,« je vzdihnila mati. Tako žalostno je izrekla, kakor ondan usmiljenka, ko mu je povedala, da sta ga sestri zapustili.

Doma je bilo vse mrtvo. Na vrtu nikogar, pred hišo nikogar in nikjer nikogar. Sirasta mačka je čepele na vežnem pragu in lenobne

preglavice. — Ceste in pota imamo slabe, Marsikaj voz se na naših slavnih potih polomi. Seveda, same se pota nočejce popravljati. — Se nekaj novic iz farnih knjig: Lani smo dobili 33 novih faranov, v večnosti smo jih spremili pa 14. Oklicanih je bilo 13 parov, doma poročenih pa 7 parov. — Pod Gor, vasjo v naši fari so začeli iskati premog. Na dveh mestih so že skopali globoke rove. Nekaj premoga so že našli. Bog daj, da bi iskanje imelo uspeh, da bi tudi naši ljudje lahko kak dinar zaslužili.

Smrtna kosa.

(Brezje pri Smarju.)

Na Svečnico je umrli Frane Kadunc, posestnik v Brezju 5 v visoki starosti 84 let. Njegova hiša je imela vedno naročen naš list. Bil je mož poštenjak, veren katoličan in splošno priljubljen. Na božjo njivo ga je spremila velika mnogica prijateljev in znancev. Bog daj pokoj ujegovi duši! Ostalim naše iskreno sožalje!

Razno.

(Vače pri Litiji.)

V zimskem času radi prebiramo dobre knjige in časopise. Posebno »Domoljub« vsak teden nestreno pričakujemo. Vselej smo ga veleni in ne odložimo ga, dokler ne pridemo do konca. Pa tudi njegovih opozoril, da plačujmo pravočasno naročino ne prezremo. Čeprav je bilo za vsak krajev, smo si le pritrgali toliko, da smo si zagotovili za celo leto tega prijatelja. — Smrt tudi ni pozabila na nas. Na Dolih je umrla vzorna krščanska žena in mati — Juzelijana stara mati. V Srbiji je doletela nesrečna smrt 26-letnega Janeza Ocepek. V jami se je do smrti ponesrečil Bog mu daj mir, domaćim pa tolažbo.

Smrtna kosa.

(Vel. Poljane.)

Na Zukovem je umri 29. januarja po kraiki bolzejni 80-letni Franc Drobnič. Rajni je bil spoštovan mož dela in molitve. Ob nedeljah dopoldne in ponoldne je bil redno pri službi božji. Tudi ob delavnikih je prihajal k sv. maši in večkrat prejemal sv. zakramente, dasi je imel 2 km daleč do cerkve po širini poti in ga je noga bola. Lahko je osramotil marsikajtega mladega. — V Škrainiku je umrl lani 85 letni Janez Peterlin. Bil je tretjednik, velik dobrotnik naše župne cerkve in misijonov. Dve hčeri sta v misijonih. Naj počivata v miru!

mežikala. To je bilo edino bitje, ki je Jančka pozdravilo, ko se je vrnil iz bolnišnice. Rad bi bil vprašal, kje je oče, a sta ga bila preveč spasišča prejšnja dva materina odgovora. Cešnje je vzela slana, sivko so prodali, Bog ve ţele, kaj je z očetom!

No, k sreči se mu ni bilo ta čas nič hudega primerilo. Hodil je zdaj sem, zdaj tja po dñnah kakor zmeraj. Jančku se je olajšalo srce, ko je to izvedel.

Medtem, ko je mati po svojih opravkih odšla v kuhinjo, je ostal v sobi sam. Nehote se je ozrl na police, kjer je prah pokrival Zinkine te Ivičine knjige, zvezke in igrače. Jančka je zaskočil v obred. Punčka, ki je imela samo še eno roko in obtolčen nos, ga je gledala kakor deč.

»Da sem živa, bi ţe jaz jokala.«

Janček ni jokal; le vel je bil kakor cvetliča, ki jo s toplega sonca nenadoma prenesel v temo. Nič ga ni veselilo in tudi v ţoli, kamor je hodil tedaj prvo leto, je slikal vse komaj napol. —

Ali je bilo lani? Ondan, se zdi Jančku, se je odpravila še mati z doma.

»Kam?« je trepetal, ko je izprevidel, da je namenjen tudi oče z njo.

»Nič se ne boj,« mu je prigovarjala mati, »naj bova kanalu nazaj.«

Janček ji ni mogel verjeti. Njen smeh se mu je zdel kakor jok.

»Če boš priden, pripeljeva sestra —«

»Odkod?«

»Iz mesta,« je dejal oče.

Janček se je užajeno namrdnil. Ni verjal.

»Ali pa brata,« se je prijasno zasvetilo v očetovih očeh.

Samopomoč. (Rakitnica.)

Janezu Banciu v Rakitnici je v 11 mesecih poščilo 5 lepih konj. Imenovani je gozdni voznik, ki preživlja sebe in družino s pohtanjem. Varen, trezen in previden gospodar, ki ni osebno zagrešil nobene teh nesreč, se trudi tako, da je s tem zaslužkom skupno s svojo ženo postavil si lično hišo. Take nesreče pa stroše dobrega posestnika, zato je Bancič zaprosil podporo pri banski upravi. Prošnja je bila uslužena v vozniku, ki je prejel podporo za vseh 5 konj le 300 Din. Sedaj so ljudje spregledali. Velikega pomenu bi bila pomoč z zavarovalnino za konje, kar se je že pred leti sprožilo, a se vsled kratekovidnosti nekaterih ni moglo urešiti. Načelnik žadruge je posredoval pri oblasteh, da se ta ovira odstrani in se izdaja dovolila tudi za spremjevalec kot doslej. O uspehu bomo sporočeni.

Zanimivo ročno delo preprostega kmetja so telesne jaslice, ki jih je naredil Franc Bergant iz Lahov řt. 49 pri Komendi. Jaslice so izrezljane iz lesa. Samouč-umetnik je za delo porabil ves prosti čas od jeseni do Svečnice. Jaslice so naprodaj.

Samopomoč. (Rakitnica.)

ustanovi. Po vseh naših vaseh, kjer so gozdni vozniki, je zdajna leta veliko takih nesreč. Zavarovalnico si bomo ustanovili slično kot za govejo živino, ki deluje 4 leta in je izplačala za ponesrečeno živino že 10.000 Din. Danes je edino v samopomoči rešitev.

Novice.

(Sneberje-Zadobrova.)

Pretelki teden smo pokopali najstarejšega larana in vaščana g. Fr. Miheliča. Rojen je bil 1. 1841. O svojih doživljajih je mož vedel marsikaj povedati. Dobro se je spominjal potresa v Zagrebu in mnogih drugih težko in dobro, ki cloveka spremijo skozi življenje. Vsemogočni naj mu bo platenč in lahka naj mu bo domača zemlja! — Na Svečnico se je poročil član našega »Pevskega društva«, posestnik I. Dové z gd. M. Grum. Novoporocenemu želimo obilo sreč in božjega blagoslova!

Ovire krošnjarjem.

(Ribnica.)

Nove težave so se pojavile pri okrajnem glavstvu v Kočevju glede izdajanja obrtnih dovolil za krošnjarje. Glavarsivo ne dovoljuje spremjevalce-pomočnika, ki naj bi bil vpisan v skupino licenc. Načelnik žadruge je posredoval pri oblasteh, da se ta ovira odstrani in se izdaja dovolila tudi za spremjevalec kot doslej. O uspehu bomo sporočeni.

Razno.

(Nova Oselica.)

Lepe solinčne dneve imamo tu gor, kot v marcu, čeprav je še vedno pol metra snega. — Lepo je ob nedeljah v cerkvi, ko med sv. mašo prepeva — pomožen z novimi fantovskimi glasovi — cerkevni pevski zbor. Le tako naprej! Organistu našemu predvsem zahvala za to. — V »Cerkv. domu« načelničevi lepo steno: »eckelj«, da bo bolj gorko 24. februarja, ko bodo člani igrali »Desetege brata«, in to popoldne ob dveh. Pridite tudi sosedje pogledat. Bog živi!

Zborovanje.

(Sodražica.)

V nedeljo smo zborovali člani Zveze lesnih domačih obrti v Ribnici, ki ima pri nas svoj odsek, kateri se poča le s trgovino v Sodražici. Zaključek prvega poslovnega leta kaže zadovoljiv uspeh, zlasti v tem, da se je ijdrem oskrbel nov zasluzek z izdelovanjem novih izdelkov, predvsem igrat. Tudi drugače je šlo poskovavanje v lepem redu in si je odsek oskrbel stalnih odjemalcev v državi in v tujih

Deček ni rekel ne bev ne mev. Zdajo se mu je, da se oče norčuje iz njega. Nejedvajno ga je pogledal izpod čela in komaj krotil solze.

»Re, Janček, res te ga je zdajci nežno stinila mati v sobi. »Ali bi ne bil vesel, ko bi spet prisakljala kakšna Rezika k nam?«

Zdaj se je kakor cvetoč vrt razgrnilo v njen:

»Mati, ali res?«

Medtem je prišla iz doline materina polsetra, stara teta Zefja. Mati je Jančku pokazala nanjo:

»Res. Samo priden bodi in teto ubogaj ta čas! Ata pride morda že drevi domov.«

»In vi?«

»Prav kmalu za njim —«

Janček bi bil rad še marsikaj vprašal in naročil, pa je že zaključil pred vratu sosed Štin, stric Jern. S svojega doma do sem je imel debelo poldrugo uro hoda in je bil videti preeje sprehan, ko se je nagnil skozi okno:

»Ali gremo?«

»Naj pa bo v božjem imenu,« je vadilna mati. Oče in stric Jern sta jo vsak z ene strani prijela pod padzuhu, da se je lahko opiral na manj. Stopala je zelo počasi. Janček je stal pred hišo in je dolgo stisal, kako je zmagjal pa zanj zastokalu, medtem, ko sta jo moža zamolko tolažila. Slednjč se je vrnil v hišo. Kljub potrošnosti je opazil, da teta Zefja joka.

»Kaj vam je?«

»Nič,« si je ženska otrla solze in mu potlej ves dan pripevoda pravljice.

Janček je poslušal zgodbe o pesjanah in volkodlakih, o rogačih in tolovajih, a mislil je dolgo samo na mater. Za tem se je spomnil sestric, ki sta ga bili zapustili, in slednjč brata,

ki ga je tako dolgo vabil v Savo, da sam ni ved znal iz nje. Zvečer se je nestreno oziral po klancu in vlekel na uho, kdaj zasliši očetov korak. Kolikokrat je planil pred hišo, a vselej si je moral priznati, da se je zmotil! Nazadnja ga je na klopi za pečjo premagal spanec, očeta pa še niti zjutraj ni bilo. Zefi je že zmanjkoval pravljic, ko je okrog poldneva nekaj zapotoval na klancu. Janček je zdirjal pred hišo in daleč dol na pot. Tokrat je res prihajal oče.

»Ali matere ni?«

Mesto odgovora je oče skril obraz in sklonil glavo tako globoko, da se je s celom skoraj zadeval ob kamenito brdo. Hlastno je prijal Jančka za roko in s sunkoma podrhteval, ko sta stopala proti hiši.

»Oče, oče, se je temno dramila groza v dečku, dokler ni nazadnje krčevito zajokal: «Kje imate mater?«

Teta Zefja se je opotekala, ko jima je prihajala naproti. Predpansnik si je tiščala na oči in vriše zategovala:

»Ali je res ne bo, res nikoli več?«

»Nikoli,« se je iztrgalo iz očeta kakor jek iz groba.

Drugo jutro se je pomikal iz iste bolnišnice, odkoder se je bil Janček tako srečno rešil, neznaten sprevod proti pokopališču. Janček je čutil, ko so se žuljavi prsti trdo oklepali njegove dlanje. To roko je čutil in videl črno krest pred seboj. Strašna, nema črna krsta se je umaknila očem, naš so se ozrle kamorkoli. Česta, polje, valovita trata in še samo sinje nebo, vse je bilo ena sama, nenia črna krsta. V njej je spala Jančkova mati večno spanje. Ni je

DROBTINE

krajih. Da se trgovina še bolj poživi, so sklenili ponimožiti obratni kapijal in da bodo poslovali vsak dan, ne samo ob četrtkih. Sprejemali bodo dnevno blago in prodajali. Odsek se bavi z vsemi potrebskim, tako da se krošnjarji z vsemi izdelki lahko tu oskrbijo. Pozivamo člane združenja, da le pri tem odseku nakupujejo, ker s tem podprejo lastno ustanovo in vsak član je deležen še popusta. Trgovina se nahaja pri trgovini g. A. Lovrenčiča kot doslej.

Prireditev.

(Ribno pri Bledu.)

Na Svečnico so dekleta Marijine družbe priredila igro »Dekle iz Amerike«. Dekleta so se igro gladko naučila ter jo izvrstno igrala. Udeležba je bila zelo velika. Občinstvo je bilo zelo zadovoljno. Bilo je mnogo smeha in zabave.

NAZNANILA

U Duhovne vaje za dekleta bodo spet na Mali Loka od 16. februarja do 20. februarja. Lepo pozabljene! Prideljite se na naslov: Dom Brezmađezne Mali Loka pri Ihanu, p. Lomžale.

Na Osviših pri Poduarta bo v četrtek, 14. februarja, na sv. Valentina dan veliki vaskoletai cerkveni shod. Zjutraj ob 7 prva sveta maša; ob 8 druga sv. maša, ob 10 pridiga s sv. mašo, po kateri bo darovanje. Častive sv. Valentina, ne zamudite lepe priložnosti!

Na Smarino pri Litiji. Cerkveni pevski zbor v Smarincu pri Litiji priredi v nedeljo, 10. februarja ob 3 popoldne v Društvenem domu pevski koncert z bogatim in pestrim sporedom. Vsako nedeljo nam pevci delajo veselje z lepo ubranim petjem, naredimo jim tudi mi to veselje, da se v obilnem številu udeležimo koncerta.

Na Trbovlje. Sadarsko in vrtnarsko društvo bo imelo ustanovni občni zbor in predavanje po prvi sv. maši, to je ob 7.30 v osnovni soli v Trbovljah v nedeljo, 10. februarja. Vstop prost.

Na Hrušica. Prosvetno društvo vabi na prosvetni večer v nedeljo, 10. februarja ob štirih popoldne. O evharističnem kongresu v besedi in sliki bo govoril g. Ivo Peršuh. Za dodatek izbran spored.

Ničem priče, ki so me videle, ko sem bil koncem meseca januarja leta 1918 ranjen na Six Mol pri Asingu, kjer je takrat služil naš 7. lovski bataljon. Kdor bi kaj vedel, naj takoj sporoči proti primernej nagradi na naslov: Andrej Fojkar, Škofija Loka, Fužinsko predmestje 10.

dramij dilitiči jek zvona, ne zemlja, ki je v grudah hohmela na črni pokrov. Mali je spala, spala.

Izpod motik in lopat je zemlja na grobu že zrastla v gomilo, a Janček le še ni mogel proč. Venomer se mu je zdelo, da sliši materin glas. Sledajti je oče suho zastikal:

»Janček, morava iti —«

Ko sta odhajala z božjega vrta, se je obema zapletal korak. Janček je še vedno viden samo črno kresto pred seboj. In vendar je krog in krog gomazelo živiljenje!

»Ali res nihče ne občuti, se mu je zelo krivčno, da sem izgubil mater?«

Ne, nihče! Ljudje hodijo po svojih vsakdanjih potih, sonce se ameje z neba, povsod gostole ptiče in Sava brezbrzno brzi proti jugu. Samo Janček in njegov oče sta kakor dve debli brez korenin, ko počasi nihata navkreber po vijugasti poti. —

Bajta je prazna, bajta je mrtva, joj, bajta je budobna v tej gluhi zapuščenosti! Ko Janček in oče zvezcer ležeta, vse zagomazi po temi. Nešliščo se gibljejo skrivnostne sence, plahustajo, šušljajo in se nikakor ne morejo umiriti, se zdi Jančku. Vprav zdajte je seglo tam izza okna.

»Oče! trepetanje kaže deček tječaj.«

Oče se ozre.

»Saj ni nič. Kar lepo križ naredi in zaspí! Nič se ne boj —«

Res ni bilo nič. Samo mesečina se je bila razlila skozi okno in veter se je pozabil po vejevju sadnega drevoja. Dasi je to vedel, je bilo Jančka odslej venomer strah. Bal se je samote, mira in vsega, vsega, kar mu je bilo tako nenašomo izginilo in umrlo.

Vlak brez koles. Med Moskvo in Negrinskem bole se letos pričeli graditi železniško progo, na kateri bo vozil vlas brez koles. Proga bo poglobljena in bo imela obliko žleba, vlak pa bo vozil po nji s pomočjo krogel. Sovjeti inženieri pravijo, da bo ta najmodernejsi vlak dosegel hitrost 300 km na uro. Dosedani poizkusi z novo konstrukcijo železniškega vlaka so se prav dobrò obnesli. Posebno bo novi vlak primoren za proge z velikim vzponom, torej zlasti za gorske železnice.

Kisla reka. Znameniti raziskovalec James Croy je na svojih potovanjih po Ameriki opazil čudno vodstvo. Na meji med Argentino in Chilejem ječe Rio Agro, kisla reka. Njeni vode radi kislosti ne more pititi ne Slovèk in ne Živina. Domnevata se, da je reka kisla zaradi tega, ker padajo vanjo v gornjem teku drevesa iz pragoza in se tam razkrajujo. To bi bila torek reka lesenenega jesenja. Prebivalci ob spodnjem toku si iz te vode, ki jo mesejo s dečnikom, prilejajo osvežujočo limonado.

Cca 212 let domo vsi norci. Angleški statistik Larick je izračunal, da bo v teku treh stoletij vse ponorelo. To ni samo gola napoved brez dokazov. Larick navaja za svojo trditve teles številke: leta 1850 je en norec prišel na 585 ljudi, na 1897 je že bil na 312 ljudi en norec in leta 1932 je že vsaki 144. Slovec norec. Ce pojde tako postopoma naprej, bo leta 1977 vsak stoli Slovec norec in že 212 let bo celo Evropa ponorela. — Hvala Bogu, da teh časov ne bomo doščekali!

Umoten dež bodo delali. V Turkestangu goje našade bombaža, ki zelo trpe zaradi prevelike suše. Sedaj pa bodo zerradili na nekem griču 65 m visok stolp, v katerem bo električna napeljava visoke napetosti. S pomočjo te naprave bodo povzročali umetne nevješči, kar bo imelo za posledico umoteno dež. Tako vaj je zamišlil ruski naravoslovec Fedozij. Ko bo padal prvi dež, bomo spet poročali.

Paike, ki levi rihe. V Severni Ameriki žive pajki, ki love majhne ribe. Ti pajki so dolgi komaj nekaj centimetrov in preživijo na listih vodnih rastlin na svoje žrtve. Ce se jim približa riba, se potope v vodo na ta način, da se z zadnjimi nogami drže lista rastlin, na katerega potegnejo svoj plen in ga počaro. Slične pajke so opazili tudi že v Afriki in v Avstraliji.

Junaška raca. Ognjegasci so našli na nekem pogorišču ponosni pogorele kreme raco, ki je vztrajala kljub newčemuognju in vročini na jačih. Njena glava je bila očvana, perje se je kadilo, kljun

Ali je bilo lani, letos, včeraj ali danes? Za Jančka je čas popolnoma utoril. Vedel je samo, da se je vse zapored res zgodilo in da je zdaj še oče kakor izgubljen. Besede skorajda sploh ni iz njegovih ust.

Zjutraj vstajata oba zgodaj, dasi ne vesta kaj početi. Druga za drugim hodita, postavata in se spogledujeta. Oče se včasih loti tega, včasih onega dela, pa se nenadoma zagleda v daljo in vzdihne:

»Oh joh —«

Roke mu omahnejo kakor osmrteve. Če ga tedaj Janček prime za roko in karkoli vpraša, se samo strese in spet vzdihne. Kuhata in pospravlja si sumo. Kuhata tako, da jesta samo po enkrat na dan, a pospravlja tako, da je po hiši vse narobe in sta si še samo drug drugemu v napotje. Včasih pride teta Zefka k njima, zdihuje, joka in sklepa roke. Oče jo začudenoma gleda in nazadnje zamrza:

»Kaj hočeš, ko je Bog odločil takole!«

Na brezini za hišo je razgrajena leha. Tam se že zlato priklanja pšenica.

»Požela bova,« se spomni oče. »Justri zjutraj, ali ne?«

»Jutri zjutraj,« potrdi Janček in zamiži, tako strepo olamte očetove oči.

S prvim svitom vstaneta. Oče sklepilje dva srpa in momlja:

»Tebi enega, meni enega — Tebi pravega, meni zdravega. —«

Janček vzame srp in se zboji:

»Pa jaz ne znam žeti, oče —«

»Kakopak,« se očetu iznenada razvozila jezik. »Ali te ni sram? Na kmetih da ne bi Slovec zeti znal! Kakna gospodinja pa si?«

je odpirala široko od vročine, ker je sedela sredne žerjavce v starem pločevinastem sodu, ki ji je bil določen za gnezdo. A nobena sila je ni odvrala od materinske dolžnosti. Ko se jo odstranili in napojili, se je izkazalo, da so jajca ostala nepoškodovana. Deset dni pozneje je srečno splavala z deco, ki jo je otela hude smrti.

Cloveški želodec. Marsikoga bo zanimalo, koliko pojo in popije zdrav človek v svojem življenju. Ce vzamemo povprečno starost zdravega človeka 70 let, dobimo ogromne številke stotov raznih živil, ki jih je premel s evojimi slabimi, včasih cel z umetno narejenimi zobmi, ubogi senjanjem v svojem življenju. Zdrav človek po 70 letih približno 14.000 kg kruha in drugih močnatih jedi. Ce bi iz moke, ki jo zavžije človek, spekli hleb kruha, bi bil ta hleb dolg 25 m, širok 25 m in visok 25 m ter bi meril 1200 kubičnih metrov. Nadalje pospravi človek vagon krompirja, več hektarjev solate, 60 stotov mesa, kar bi bilo lepo čreda deset glav živine. Jaje po približno 10.000, sladkorja pa porabi 50 metterskih stotov in osem stotov soli. Ne zadovolji pa se človeški želodec samo z gosto hrano. Potrebuje polog te tudi precej tekočine in izpive v 70 letih približno 165 polovnjakov vode in drugih pijač. Pri pijačah pa se ta množina pijač še poveča. Skupno poje zemljan v 70 letih približno 75.000 kg goste hrane in popije 47.000 litrov pijač. Vse to dobrote bi komaj natovorili na osem velikih želuzniških vagonov.

Zgodovinska. Znamenitega pridigarja v cerkvi Notre Dame v Parizu je nekoč ustvarila postarna dama in mu potožila, da ima slabo vest. Ogledovala se je v zrcalu in zdele se je sama sebi lepa. Ker pa je nečimernost greh, bi se radi izpovedala. Slavni pridigar jo pogleda in ji ljubezljivo odvrne: »Pojdi v mire, hčerkica moja, nista si ne delaj težke vesti: zmota še nikdar ni bila greh.«

Listnica uređništva

Uredniški koš pozira v teh preklicanih predpustnih dneh cele kupe dopisov o oklicih, snubačih, občetih, kujavij ženinah in obupnih nevestah. Stara skušnja nas uči, da je večina takih dopisov pisanih z nečednim namenom. Ce pa je tudi kak resen dopis s to vsebinsko doletela žalostna usoda, naj nam dopisnik oprosti. Bolje je, da smo prestroji, kakor prepovršati. Pošten list ne sme dati svojega prostora na razpolago za razne osebne žalitve in intrige. — Dopis brez podpisa ne moremo objaviti, če so še tako zanimivi in resnični.

Očetov očitajoči glas je strog in Janček zmedeno ngljiblje:

»Gospodinja? Jaz gospodinja? Čemu se oče tako čudno šali?«

Plaho predeva srp iz roke v roko in ga nazadnje izpusti na tl. Neznanska tesnoha ga obide in tako duši, da bi najrajši poklepnil in se razjokal.

»Oče,« se hoče stisniti k temu čudnemu mrkemu možu, ki mu je še edini ostal na svetu, toda oče ga nejevoljno odtrine:

»Bežil! Ali je to za gospodinjo?«

V hip se obrne, stisne srp pod pazduhu, pa jo mahne pevaje po brežini:

»Tri dni jo je žela,
tri snopke ima;
na roke pogleda:
vse žaljave ima.«

Janček strmi za njim, kliče, joka in se končno še sam spusti v dir po brežini. Oče so ozre, v visokem loku zažene srp od sebe in razprostrelimi rokami zdrije kakor veter.

»Oče, oče,« ihiti Janček za njim, se spotika, pada in polzi, ali očeta le ne more dohiteti. Kmalu sploh izgubi sled za njim. Ves obupan se nazadnje zateče k teti Zefi.

»Za božji čas,« se križa ta, ko sliši, kaj se je zgodilo, »da bi se mu le ne bilo v glavi stemnilo!«

Janček jo trepetaje gleda skozi solze. Od vsega, kar tetu ihle govori, ne razume niti ene same besede. Kakor omotičen pozavljiva in pochteva:

»Oče, oče — Kaj bo z očetom, tetu, kaj bo z očetom?«

(Dalej.)

Današnja sovjetska Rusija

(Nadaljevanje.)

Patriarh Tihon je vzpodbujal ljudstvo k vztrajnosti, vendar je kljub notranji vernosti ruskega človeka dosegel le malo uspehov, kajti duhovščina sama zaradi svoje tesne povejšanje povezanosti s carističnim režimom povečini ni uživala prevelike naklonjenosti ljudstva. To je dalo boljševikom končno pogum, da so zaprili celo samega patriarha (l. 1923) in začeli straten in nad vso surov boj proti veri sami. Trošili so ogromne vseote za nepopisno protiversko propagando, ki naj bi izpreobrala ljudstvo k »znanstvenemu materializmu. Uprizarjali so javne »učene propirec za vero in proti veri, kjer je bil tisti, ki je bil določen za zagovornika verskih resnic, nazadnje seveda vedno osmešen, izdajali so na milijone podligh sramotilnih spisov in letakov proti veri in cerkvi in vprizarjali zasramovanje prireditve proti bogoslužnem obredom. Ker so bili oznanjevalci brezbožja med ljudskimi masami navadno puhi nedvezni, ki so opletali s frazami, katerih sami niso razumeli in seveda tudi niso mogli dosegati začlenjenih uspehov s tako »znanstveno« propagando, so vpreigli v boj proti veri zlasti Komsomol, med katerim je tvorila tedaj še prav znaten del mladina raznih nekrščanskih azijskih narodov. Ob največjih praznikih so vprizarjali po cestah, po rekviriranih cerkvah in drugod ogromne prireditve, namenjene zasramovanju Boga, Marije, svetnikov in drugih verskih svetinj ljudstva. Pritejali so »rdeče mašec, rdeče krste, rdeče procesije« itd. Pri tem se pa niso omejevali le na mesta, temveč so navalili z vso silo tudi na vasi. Vse je po dobro premišljenem načrtu vodila posebna centrala iz Moskve. Ustanavljala so se posebna protiverska gledališča in boljševski pesnik Bednij je zlagal cele kopice zasramovalnih pesmi, ki so jih porabljali ob teh prilikah. Da bi verska čuvstva še bolj ponizali, so z odlokom z dne 23. februarja 1922 odredili po cerkvah še zaplenitev svetniških relikvij in njih prenos v higijenski muzej. Tam so potem poleg svetniške mumije položili mumijo balzamiranega ponarejevalca denarja, podgane in žabe, kar naj bi pomagalo vršiti protiversko propagando. Za veliko noč l. 1924 je vprizorilo 150.000 komsomolcev na 120 mestih v Petrogradu bogokleten »apad na nebesac, medtem ko so verniki napolnili cerkev.

Vsi ti boljševiški naporji so pa porajali ravno nasproti uspeh, nego so ga boljševiki pričakovali. Zdravi naravi ruskega človeka so se te oblike protiverskega boja gnusile in zanimanje za verska vprašanja je le naraščalo. Na skriyneh so začeli pridno gojiti verski pouk, čeprav ga je Čeka kravno zatirala, kajti pojavljala se je celo Želja po mučenosti. Zaprti patriarch je od dne do dne do pridobil na ugledu, porajala se je prava verska strast in zaradi globoke verske čuvstvenosti na eni strani ter plitke verske izobrazbe na drugi strani je začelo pri neukih ljudskih masah še bolj cveteti versko ločinarstvo. Verske ločine (sekte) so bile že od nekdaj pri ruskem pravoslavlju bolj razvile nego kjerkoli drugod. Poznavaleci Rusijo trdijo, da je živila že pred vojno ena tretjina Rusov v bolj ali manj zmedenih krivoverskih ločinah, ki so se pojavljale iz osrčja ruskih mas samih in katerih je bilo tam na stotine (n. pr. raskolniki, njemoljaki, mednjščiki, straniki, njeplateljščiki, duhobore itd., itd.). Mnoge izmed njih so že davno pred vojno oznanjale nauke, ki jih zasledimo pozneje tudi pri boljševiških.

Profesor-ka natančnost. — Sobarica profesor-ju, ki je na študijskem polovanju: Kdaj naj jutri zbudim gospoda? — Profesor: Ze dobro, vam ža povzonom, ko bom želel, da me zbudite!

*
V angleški vasi Wingfield imajo gotovo svetovni rekord v tem, da tam celih petdeset let niso zidali nobene nove hiše.

P

Največ mož postane pogumnih šele tedaj, kadar jih mine potrebeljivost.

V Francoski Guiani pokončujejo komarje z močnimi električnimi žarki.

Teža kosti doranskega bika, ko ga zakolijo znaša 73 kg.

Bakreno rudo so kopali že stari Egipčani leta 3800 pred Kristusom.

Ena tona premoga izda toliko vročine ali toplota kakor štirje sodčki gorljivega olja.

V Nemčiji se nahaja dandanes 65 koncentričnih tabrov s približno 40.000 političnimijetalki.

RAZNO

Vsek francoski vojak dobi dnevno pol litra vina, da bodo tako mogli prodati svoj izdelek francoski vinogradniki.

Vsek bolgarski delavec mora biti v bodoče čas delavskega društva, ki je združeno v državnih delavskih zvezah. Članarina za ta društva se bo pobiralna pri izplačevanju mezd. Vsa bivša delavska društva bodo razpuščena, njih premoženje pa pripade novim delavskim zvezam.

Cezurno delo v trgovinah in industrijskih delavnicah namerava češkoslovaška vlada omogočiti s posebnim zakonom, ki ga bo v kratkem predložil parlamentu minister za delo.

Hitler je izjavil, da je dokazana popolna neodlžnost generala Schleicherja, ki je bil prejeno leto od hitlerjevcov na kruti način ubit.

Okoli 400 Nemcov je priložno ono nedeljo iz Amerike v Fossarje, da so izvršili volilno dolžnost. To je državljanška zavednost!

Dober svet: Zavarovalni agent: Gospod tovarnar, izvolite se zavarovati za 700.000 Din. — Čemu bi se zavaroval, naj sem zdrav kot riba. — Če res, toda človek se ve ne ure ne dneva, ka pomislite, kako prijetno presenečenje bi bilo za vašo soproglo, če bi vas zadeba kap.

Upoštevno se so končali pogajanja delavcev v zagrebški tvornici Pollack-Zopat so pričeli z delom.

Okraino sodišče v Mariboru je v nekem primeru razodilo, da je odprt zaradi odstanke od dela na dan kraljeve smrti nevaljaven. Delodajalec mora plačati 14-dnevno odpovedno dobo.

Smešni sprevidnik v avtobusih. V nekem poljskem mestu se nastavili komike kot sprevidniki, da bi tako dvignili avtobusni promet. Sprevidniki opravljajo običajni posel, vnes zavajajoči publico s šalami, solosevji in kratkočasnici. Avtobusna družba je dala napeljiti sledede lepake: Proč s krizo! Vozite se v naših avtobusih, med vožnjo vas bomo razveseljevali. Naši sprevidniki vas bodo kratkočasili.

Nemški avtomobilski industriji je prodala leta 1934 233.4 tisoč avtomobilov, dočim jih je v letu 1933 prodala samo 151.8 tisoč.

B-ski:

Ob dvajsetletnici svetovne morije

(Nadaljevanje)

Naslednje jutro, dne 3. decembra 1914 sem zapustil skatalško in se vrnil v barako. Že v izgodnih dopoldanskih urah sem se oglašil v pisarni ruskega poveljništva. Poročnik Mihajlov, ki je prav dobro govoril nemščino, me je prijazno sprejel. Povedal sem mu, zakaj in kako sem prespal minulo noč v taboriškem zaporu in ga prosil, naj me oprosti običajnih vsakdanjih del. Ne zato, da bi me bilo dela sram, ampak radi drugih okolnosti. Gospod Mihajlov je napisal listek (bumago), s katerim je rusku starenjemu ukazal, da me do preklica ne smi nihče siliti k pometanju in k podobnemu opravilom v zemljanki.

Tretji december! Vsako leto se ga spominjam in se ga bom spominjal do smrti, zakaj to je godovni dan mojega sedaj že pokojnega očeta, ki ga kot Radoslavu, pesnika preprostih, u prisršnih Marijinih pesmi poznam s štrom slovenske katoliške domovine. Razni skladatelji, tako pokojni Ignacij Hudnik, Ivan Pogačnik, p. Angelik Hribar, zlasti pa še živeči slavni naš komponist, vipavski rojak monsignor Stanko Premrl, so očetovo besedilo bogato povečali s prelepih cerkvenih skladbami.

Tudi na Radoslavov imenadan leta 1914 je bila v naši zemljanki služba božja. Nič čudnega, če je bil baš tega dne moj nepozabni roditelj ves v mojih mislih. Kar videl sem ga, kako koraka tam v daljni Vipavi v ponosno našo slovensko cerkev sv. Štefana, da pomoli zase in za vse in se združi z Jezusom v sv. zakramentu. On tam, jaz tu v sibirski katakombi, daleč daleč napazen, a vendar tesno skupaj v povsodpričjujočem Bogu...

Dne 4. decembra 1914 se je pričel v Bijsku velik sejem (jarmarka), ki je trajal polnih 14 dni. Dobil sem dovoljenje za izhod iz taborišča v mestu. To je bilo vrenjan! Našel sem več sto voz govejega mesa in kar cele, seveda zaklani, zmurnjene krave sem videl na trgu, ki so jih pripeljali iz bližnje in daljnje okolice na prodaj. Nešteto je tudi bilo »oskuhljenih« prasičev. V vrsto so jih postavili po šest in šest v glavo navzgor, kakor zlože naši vojaki v piramide puške, ko nastopi čas oddihna na vežbanščini. In se sem opazil nič koliko voz sena, dry, hlodov, prediva, komplje, lanenega semena, psemice, pšenične moke, raznih kož hid. Na trgu (bazaru) so razstavili trgovci velike zaloge vskrovinskih železnih izdelkov. V posebnih prodajalnah so se mi smejala nasproti jabolka in tudi grozdje. V izložbi neke trgovine sem se zamislil v karikaturno (osmejujočo) sliko bivšega nemškega cesarja Viljema in pokojnega avstrijskega Habsburgovca Franca. Pepe. Okrog 10.000 konj so prignali na sejem od vseh vetrov in mnogo več kot deset fisoč trgovcev in prekupeci se je znašlo tiste dni na »jarmarku« v Bijsku. Po več ko 300 km daleč so se priprejale nekatere Sibirijanke, celo z malimi otročki so priše na ta veliki sejm. Res korajzel! Pa ne vse enako prijazne. Ena se avstrijskim ujetnikom smeje, druga iz njih norce brije, tretja prijazno ogovarja, četrta grde gleda, peta se jezi, grozi in zmerja, šesta joka in si briše solze...

Mesec decembra 1914 je bil čas hudič prekušenju za Avstrije, pa tudi za slavno srbsko armado. Iz decembra, ruskih časopisov imam v tem pogledu slednje zaznamke: Do 1. novembra 1914 je izgubila Avstrija na srbskem bojišču 3128 oficirjev in 145.470 vojakov. — V bitki pri reki Kolubarji na fronti Lazarevac so ujeli Srbi v naskoku 27 oficirjev in 2000 vojakov. — Bijski časopis »Altaj« z dne 8. decembra 1914 poroča, da so Belgrad zapustili Srbi prostovoljno in sicer že dne 29. novembra 1914. — Telegram od 26. novembra pravi, da je srbska armada v zadnjih petih dneh ujela 20.000 vojakov, 100 oficirjev, 70 poljskih in 24 gorskih topov ter 50 strojnih pušk. — Brzjavka z dne 29. nov. 1914 pove, da so Srbi na novo ujeli 4000 vojakov in 20 oficirjev. Nadalje je srbska armada z brezprimerno hrabrostjo potisnila Avstrije k Savi, tako, da je dne 2. decembra 1914 pokojni naš kralj Peter Osvoboditelj na čelu svoje nepremagljive armade zopet slovensko vkorakal v srbski in naš Beli grad.

V časopisu »Rigašche Rundschau« sem čitalisto dui slednje zaznamke: »Ko so Rusi ponovno zavzeli Črnovice, glavno mesto Bukovine, je ruski general naložil mesto 600.000 zlatih kron vojne odškodnine (kontribucije). Na prošnjo škofo in župana, je kazen znažal na 300 tisoč kron, ki jih je moral prebivalci zbrati v dvanajstih urah. V mestu je bilo malo denarja, ker so bogatejši odšli. Zato so morali revnejši znositi na odkazano mesto verižice, prstane, okraske, sploh razne zlate in srebrne predmete. Škoф je dal 50.000 krov. Ko je bila drugo juža vsoja zbrana, ukaže ruski general, naj se vrnejo črnoških meščanom vse dragocenošči. On je le hotel, da prebivalci Črnovic v malem preizkusijo to, kar so morali nedavno resnično prestati in žrtvovati na povleje nemškega generala Baumanna ruski prebivalci v Kainencu Podolskem, kjer je hči ravno tega ruskega generala dala poslednji svoj okrasek v krutje po Nemcih naložene vojne odškodnine.«

V časopisu »Rigašche Rundschau« (Riški pregled) z dne 5. decembra 1914 sem čital članek, ki bi gotovo zanimal tudi naše prostovoljne abstinente, če niso že vsi vrgli puško v kozruzo. Pod naslovom »Abstinenz oder Temporenz« (popolna vzdržnost ali zmernost) je zagledalo dan v imenovanem rusko-nemškem časopisu tudi slednje:

»Z mobilacijskim dnem je Rusija popolnoma odpravila alkohol, dasi je država v sledi tega izgubila eno tretjino dohodka. Dobiček: 1. Mobilizacija se je izvršila hitro, redno in doma ostalim so bile prihranjene kopejke, ki bi še nista gotovo po grlu. Delavstvo je našlo priliko štednje, o kateri se mu prej še sanjalo; 2. Vsled treznosti so bil prestopki redki, kar je posebno važno v vojni dobi; 3. Zdravstveni položaj je prav dober. — Slabe posledice: Alkoholizeljni ljudje so začeli uživati razne upijaljive mešanice, zdravju še bolj škodljive kot »vodka«. V mestih pijejo smrdljivi spirit. Še slabše je na deželi. Kmetje se bayijo z domačo »fabrikacijo« upijaljivih pijanic. »Vkasoke«, to je brozga domačega »piva« smrdljivega spirita in tobaka za njuhanje, se pije v ogromnih množinah. Pijača je zelo zapletiva. Možike ne uvidevajo koristi alkoholne prepovedi, zato naj se dovoli pitje pijač, ki imajo le majhen odstotek alkohola.«

Tako »Rigašche Rundschau«. Na temelju preizkušenj v raznih državah danes vsi vemo, da sam protialkoholni zakon malo ali nič ne pomeni, ako mu ni predhodnik smotrena in in mnogoletna abstinencijska vzgoja naroda, zlasti po mladine.

Dne 22. decembra 1914 sem čital v nekem ruskem časopisu tudi slednje: Nedavno je zasedal italijanski državni zbor. Giolitti je prebrat telegram, ki je došel di San Giulianu od

Bolni na pljučih!

Tisoči te ozdravljeni!

Zahvaljujte takoj knjigo o moji novi umetnosti prehranjevanja ki je že marikoga rezala. Črna more poleg vsakega nadnina živiljenja pomagata, da se bolesen hitro prenega. Notno snemljene in kažeji prenehati, teža telesa se svira ter po pozanjanju edinstvena bolesen prenega.

Resni možje

zdravniške vede potrjuje prednost te moje metode in jo radi priporočajo. Čimprej zato ne z mojim nadinom prehranjevanju tem bolje.

Popolnomu zastoni in poštimo prostoto dobitje moje knjige, iz katere boste izprali mnogo koristnega.

PISITE TAKOJ

zaostoste tudi dopisnicu, na naslov:

Zbiralnica za posto:

GEORG FULGNER - Berlin-Mecklenburg
RINGBAHNSTRASSE 24, Abt. 488

Brinje, fige in rozine za žganjekuhu

oddaja po najnižji ceni tvrdka

IVAN JELAČIN, Ljubljana Emonška c. 2.

avstrijske vlade, dne 27. julija 1914, kjer se med drugim sporoča, da hoče avstrijske vlade nastopiti proti Srbiji. Vprašuje Italijo, ali hoče iti v tej zadevi skupaj. »Nemčijo in Avstrijo. Giolitti je svetoval di San Giulianu, naj odgovori, da Italija za skupen nastop z Avstrijo in Nemčijo nima povoda. Italija da postopa prijateljsko, če ostane neutralna.« —

(Dalej.)

Ljudska samopomoč

reg. pomembna blagajna
v Mariboru, Grajski trg 7

Poverjeništvo: Ljubljana, Tyrševa 34

naznanja smrtne slučajev svojih članov v mesecu decembru 1934:

Vajdič Neža, Ptuj, For Terezija, Maribor, Potiak Jera, Čadramurska vas, Visočnik Alojzija, Maribor, Harc Alojz, Maribor, Forstner Helma, Bistrica, Kmetec Ivan, Lokačna vas, Vodenik Elizabetta, Duga resa, Glaser Alojzij, Ruše, Vizični Franc, Maribor, Zlatič Jurij, Žitečka vas, Letič Ana, Malu vas, Blagovič Ursula, Kajžar, Strah Janez, Kočevje, Zoban Olgan, Kamniks, Sinko Janez, Plat 7, Gračer Terezija, Rožno, Ivančič Marija, Prvencel, Dirberek Matja, Pirščemberg, Kohštanč Marija, Maribor, Gabriel Marija, Rodne, Ellerich Hermine, Ptuj, Glarinc Marjanica, Maribor, Goloč Františka, Vojnik, Cinot Stefan, Počenec, Pleteršek Jefim, Pleterje, Arha Marija, Jarmovče, Emericki Terezija, Stejnci, Verdonček Anton, Stemen, Voga Jurij, Sv. Peter,	Span Ivana, Loka, Jekl Fran, Celje, Razborček Helena, Arinja vas, Isak Barbara, Ojstrica, Serak Alojzija, Brez, Grizeld Jerka, Smolnik, Rotard Matja, Sp. Poškava, Spolomak Ignac, Ptuj, Pešel Josip, Maribor, Jeretina Frančanka, Maribor, Gulin Ana, Ptuj, Kebrič Ana, Maribor, Svetel Marija, Ljubljana, Lepel Apolonija, Sp. Poljčane, Lapuh Jožef, Gor. Obrež, Galaj Ana, Vojnik, Josih Ana, Loka, Arhar Ivan, Ljubljana, Kanduš Lejčka, Smarino ob Paki, Repčič Franjo, Belgrad, Jerina Fran, Ljubljana, Garvns Josip, Podgorica, Gregore Anton, Ljubljana, Korže Jože, Ponikva, Selinšek Jurij, Starše, Major Jakob, Utice, Hojsnik Josip, Strmec, Vodenik Fran, Parva vas, Hudešnik Katarina, Stražišče, Rojko Neža, Grajšček,	Peterenel Marija, Ljubljana, Ojstruh Martin, Debry, Pomuner Marija, Maribor, Podhovnik Ivan, Podgoren, Gole Blaž, Popovci, Zori Ivan, Podoren, Margetič Marija, Celje, Okorn Marija, Lovač, Filipič Fran, Culje, Florijanci Ladvik, Vojnik, Gorjek Frančinka, Sv. Peter v Sav. dolini, Skofic Franc, Starovčak, Filej Martin, Pobrežje, Fasticabach Julijana, Bukovje, Prates Marija, Maribor, Visenjak Marija, Zavrh, Kovad Josip, Bodljan, Solar Andrej, Poljščica, Kopad Marija, Belgrad, Lenart Klara, Raženbur,
		Lenart Klara, Raženbur,
		Videnič Martin, Čerkle ob Krki, Bedenik Ivan, Maribor, Kramberger Franc, Vukovski vrh, Siter Mihael, Linterje, Fluderšek Marija, Sombor, Cas Ivan, Sv. Janž pri Dragovr, Mascherer Serafina, Maribor, Gaube Averellja, Sv. Križ, Radej Ivan, Breg.

Po vseh umrlih se je izplačala pripadajoča pogrebna v skupnem zneaku 730.452. — Din. Kdor je ni član »Ljudske samopomoči«, naj zahteva brezobvezno in brezplačno pristopno izjavo.

Blagajniško načelstvo.

